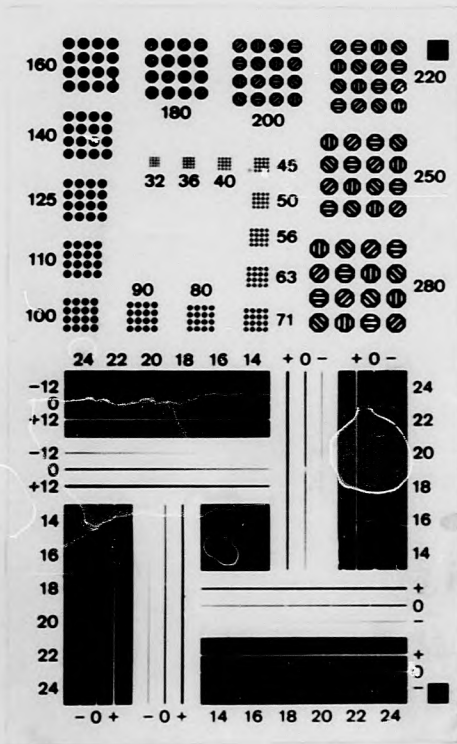
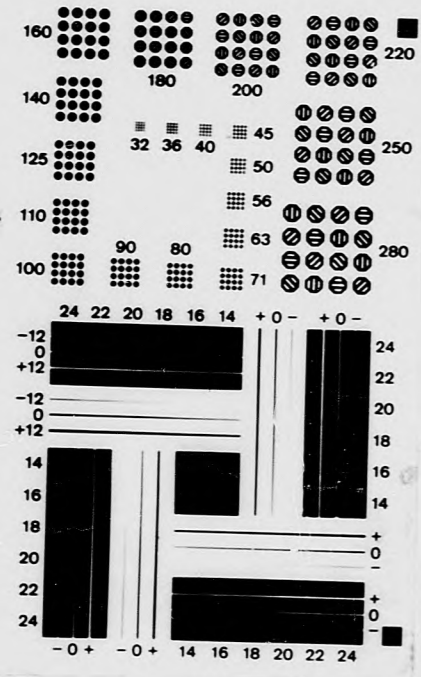

OSZK.

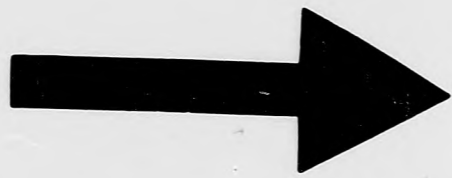

FOLYTATÁS

OSZK.

1990

1: 1 0

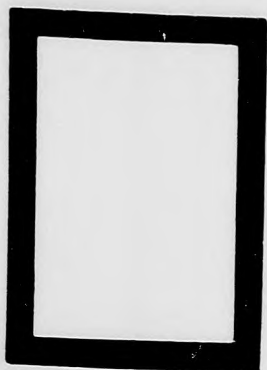
FOLYTATÁS

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
MAGYAR NEMZETI KÖNYVTÁR

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE SZÉCHÉNYI
BUDAPEST, HONGRIE

FM3/9169

1969: APR. 11

A MIKROFILMEZÉSBŐL SZÁNDÉKOSAN KIHAGYOTT
LAP

AZ EREDETI DOKUMENTUMBAN A LAP ÜRES

AZ EREDETI DOKUMENTUMBÓL A LAP HIÁNYZIK

AZ EREDETI DOKUMENTUM ROSSZUL OLVASHATÓ

MAGYAR TÁVIRATI IRODA. BELFÖLDI HIREK
1969. /évf.nélk./ jan.1-dec.31.

Hiány: febr.18. 49.lap., febr.21. 35-54.lap., febr.22. 35.lap.,
ápr.17. 13-20.lap., ápr.17./Parlament./ 35-40.lap.,
ápr.28. 33.lap., máj.29. 45.lap., jun.9./Hivatalos Közl./
1.lap., jun.9. 31.lap., jun.16. 7.lap., jul.28. 25-32.
lap., jul.29-31., aug.22. 19.lap., szept.4. 37.lap.,
szept.21. 9.lap., szept.25./Parlament/ 37.lap., okt.3.
7.lap., okt.7. 23.lap., okt.9. 33.lap., okt.14. 43.lap.,
okt.17. 39.lap., okt.17. 43.lap., okt.19. 25.lap.,
okt.22. 9-10.lap., okt.22. 37-38.lap., okt.24. 47.lap.,
okt.31. 35.lap., nov.6. 15.lap., nov.10. 23.lap.,
nov.19. 19.lap., dec.3. 49.lap., dec.8. 31.lap., dec.9.
5.lap., dec.12. 5.lap., dec.18. 55.lap., dec.30. 25.
lap.

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. április 11.

bb. 1. gáspár sándor beszéde

t sl/gg/1e/gy/la

1969. április 11.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk gáspár sándornak, a politikai bizottság tagjának, a szot főtitkárának beszédét, amely a szocialista brigádvezetők országos tanácskozásának péntek délelőtti ülésén hangzik el. az anyag csak jelzésre használható fel!

x x x x

bevezetőben utalt arra, hogy a szocialista brigádmozgalom létrejötte a magyar munkásosztály történelmi jelentőségű állásfoglalását, hitvallását jelentette a szocialista rendszer mellett.

ezután a szocialista brigádmozgalomra jellemző vonásokról szólt. a brigádmozgalom része a szocialista munkaversenyek, abból nőtt ki, annak magasabb formája. a mozgalom megtestesíti a munkásosztály célját, s kifejezi azt a felismerést, hogy a szocializmus törekvései nem valósulnak meg önmaguktól automatikusan, hanem csak áldozatos, kitartó, szívós munkával. a brigádmozgalom alapvető törekvése, hogy hozzájáruljon hazánk gazdasági erejének növeléséhez, a szocialista brigádok eredményesen munkálkodnak termelési feladataink jobb megoldásán.

/folyt. köv./

222

- 1 -

a szocialista brigádmozgalom másik fő törekvése, hogy társadalmi tömegméretekben mind több dolgozót tegyen műveltebbé, kulturáltabbá. fóruma és egyben kerete is az önképzésnek, a magasabb szakmai ismeretek, a tudomány, a korszerű technika elsajátításának. a mozgalom kifejezi a munkásosztály egyre növekvő kulturális igényét, s ezzel számolniok kell mindazoknak, akik hivatásuknál fogva kulturális szükségleteket elégítene ki.

- az irodalom és a művészet a maga eszközeivel, hűen és reálisan mutassa be a munkásosztály áldozatos erőfeszítéseit az új társadalom felépítéséért - mondotta. - ne pesszimizmust váltson ki, hanem adjon erőt, hitet, ihletet a nagy társadalomformáló feladat sikeres elvégzéséhez. nagyot akarni önmagában is nagy dolog, s a magyar munkásosztály nemcsak nagyot akar, hanem nagyot is tesz, új társadalmat épít, s ehhez kér az alkotóművészekről is támogatást.

a szocialista brigádmozgalmat mi sem akarjuk idealizálni, a brigádok sem gyártják futószalagon a szenteket. nagyon is reális, emberi közösségek ezek, amelyekben egyaránt jelentkeznek az építőmunka, a társadalmi együttélés örömei, gondjai és nehézségei. ugyanakkor egyértelműen kifejezésre jut törekvésük a jóra, a szépre, az igazra - és ez bennük a döntő.

a brigádmozgalom a szocialista humánumon alapuló emberi kapcsolatok fejlesztésének eszköze is. a brigádmozgalomban tesztelt a munkásoknak az a természetes tulajdonsága, hogy önzetlenül, egymást segítve, egymásra hatva, egymás sorsáért felelősséget érezve alakítják, fejlesztik a szocialista társadalom munkahelyi kis közösségeit. a brigádok gyakorlati tevékenységében igazolódt, hogy az embert a körülmények alakítják, formálják. a szocialista brigádmozgalom legtisztelietreméltóbb vonása az, hogy kereteiben megvalósul az emberi, baráti együttműködés, szolidaritás és a kölcsönös segítség. a brigád egy-egy tagjának öröme közös öröm, bánata közös gond.

/folyt. köv./

Leli

a brigádok nem egy kisiklott kettőtört életet vezettek helyes vágányra, és így a legfontosabbat, az emberi értéket mentették meg. jelentős szerepük van a szocialista brigádoknak az új és fiatal munkások pályaindításában, szakmai művelésében is. megható, s felemelő az a szeretet és gondoskodás is, ahogy a munkából kiöregedettekkel, a betegekkel törődnek a brigádok. e téren kiemelkedő a dolgozó nők, asszonyok szerepe, akiknek nemes, áldozatos munkájáról elismeréssel és tisztelettel szólnunk.

a szocialista brigádmozgalom társadalomformáló hatása, ereje jut kifejezésre céljaiban, törekvéseiben, eredményeiben, tömegességében. abban, hogy egyre növekvő szerepet játszik gazdasági építőmunkánkban, egész társadalmi, politikai, kulturális életünkben. társadalmi méretekben befolyásolja a közhangulatot, a közvéleményt, a közgondolkodást.

a magyar történelemnek nem egy nagy alakja tette fel a kérdést: mi az, amittől egy nemzet összekovácsolódik, egységesé válik? a mi nemzedékünk szerencsés, mert választ is tud adni e kérdésre, s nemcsak elvileg, hanem gyakorlatilag is. a mi társadalmunk összekovácsolódott, egységes, mert a szocializmus építésének folyamatában egybe esnek a társadalmi és az egyéni célok és érdekek. a szocialista brigádmozgalom ezt példázza meggyőzően és ennek szolgálatában áll.

a brigádmozgalom több mint egymillió dolgozót egyesít soraiban, s átfogja népgazdaságunk egészét. döntő többségét a fizikai munkások alkotják, de már részt vesznek a mozgalomban a műszaki értelmiségiek, a kutatók, tervezők is s ez jó dolog. nagy fontosságot tulajdonítunk annak, hogy az utóbbi években a mezőgazdaságban dolgozók, a termelőszövetkezeti parasztok tízezrei is bekapcsolódtak a szocialista brigádmozgalomba.

/folyt. köv./

Leli

bb. 1. / gáspár sándor... 3. folyt./ gy

a mozgalom jelentőségét növeli az a tény, hogy munkájában az ifjúság komoly részt vállal, mintegy jelképezve az idősebb és a fiatalabb nemzedék egységes összefogását a munkában, az alkotásban.

kedves elvtársak!

az elmúlt hónapokban a szakszervezetek központi vezetőségei és a tárcák közös szervezésében megtartották a szocialista brigádvezetők ágazati-szakmai tanácskozásait. mi ezeket a tanácskozásokat jónak, hasznosnak tartjuk. rendeltetésüknek mindenekelőtt azért felelték meg, mert a mozgalom helyzetét sajátos szakmai jellegük tükrében és egyben időszzerű társadalmi, politikai és gazdasági viszonyaink összefüggésében vizsgálták.

az ágazati tanácskozásokon szóvá tett gondok közül először a mozgalom jövőjével, perspektívájával kapcsolatosakra szeretnék válaszolni. többen szóvá tették, hogy a gazdaságirányítás új rendszerében szükség lesz-e a munkaversenyre, ezen belül a szocialista brigádmozgalomra?

a probléma azért merült fel, mert a reform bevezetése során egyes helyeken nem számolnak úgy a brigádok erejével, mint korábban. ilyen tapasztalataink nekünk is vannak. találkoztunk olyan nézetekkel, amelyek szerint a gazdasági reform automatikusan kialakítja a jobb fegyelmet, szervezettséget, tervszerűséget, sőt még a tömegek aktivitását is. tulajdonképpen a szocialista brigádvezetők fogalmazzák meg a munkásoknak, a dolgozóknak azt a féltelmét, hogy a reform bevezetésével járó gazdaságossági törekvéseink kereszttezhetik politikai céljainkat és a mindenáron nyereségre törekvés háttérbe szoríthatja rendszerünk szocialista jellemvonásait. a több mint egy év tapasztalata, úgy gondolom, mindenkit meggyőzött arról, hogy a reform számunkra nem öncél, hanem eszköz politikai-gazdasági céljaink eléréséhez. nem kell senkinek sem félnie: nagy forradalmi törekvéseink közepette nem vész el az, akiért minden történik: maga a dolgozó ember. ezen elvünk érvényesülésén féltőn őrködik pártunk központi bizottsága és a forradalmi munkás-paraszt kormány.

/folyt. köv./

- 4 -

Zeli

bb. 1. /gáspár sándor... 4. folyt./ gy

egyértelműen válaszolhatunk: a szocialista brigádmozgalomban rejlő lehetőségek nem merültek ki, sőt, továbbfejlesztéséhez a feltételek most teremődtek meg igazán.

a gazdaságirányítás új rendszerének bevezetésével az egész üzemi életet döntően befolyásoló tényezőként került előtérbe a vállalati érdek és önállóság. ma az üzemekben nagyobb a vezetők és a dolgozók felelőssége, de nagyobb a személyes érdekelttségük is. a kapott jogkörök alapján a vállalati gondok jobban megoszlanak a vezetők és a dolgozók között. együttes érdekük a fegyelmesebb munka, a gazdaságosabb termelés, a jövedelmezőség, a nyereség növelése, mert nagy mértékben ezen múlik személyes jövedelmük, az üzem szociális és kulturális helyzete. éppen ezért a vállalatok minden dolgozójának érdeke, a kiváló minőségű gazdag választéku, exportképes termékek gyártása. ma sokkal nagyobb szükség van arra, hogy a dolgozók - mint termelők - jobban gondolkodjanak a fogyasztók, a felhasználók fejével is. ennek érdekében most kellenek igazán a műszaki haladást elősegítő új termelési eljárások, módszerek. mindezek olyan újszerű feladatok, melyek megoldásához szükség van a dolgozó kollektívák minden alkotó erejére, tenni-akaratára, kezdeményezésére. s mindez legszervezettebben éppen a szocialista brigádok útján bontakozhat ki.

az elmondottak alapján, azt hiszem, nem túlzás megállapítani: ha a reform bevezetése idején nem lett volna brigádmozgalom, akkor létre kellett volna hozni valamilyent, vagy hasonló. a brigádmozgalom fejlődésének éppen úgy nincs „plafonja”, mint ahogy a dolgozók termelési aktivitásának, tenniakaratának sincs felső határa. gazdaságirányításunk mai rendszere nem gátló tényezője, hanem ellenkezőleg, ösztönzője a szocialista brigádmozgalom fejlődésének.

szóvá tették azt is, hogy nem érkezett-e el az ideje a mozgalom megreformálásának. az ágazati tanácskozásokon úgy foglaltak állást, hogy erre nincs szükség.

/folyt. köv./

Zeli

- 5 -

bb. 1. / gáspár sándor.... 5. folyt./ gy

ezzel teljesen egyetértünk. a mozgalom alapvető céljai változatlanul helyesek. arra azonban szükség van, hogy fejlesszük a brigádmozgalmat és minden szinten javítsuk irányítását. a mozgalom további egészséges fejlődése alapvetően ettől is függ.

a minisztertanácsnak és a szot elnökségének a szocialista munkaversenyéről szóló közös határozata leszögezi, hogy a verseny irányításáért a gazdasági vezetők és a szakszervezetek együttesen és külön-külön is felelősek. anélkül, hogy ezt a helyes elvet alapvetően módosítanánk, úgy gondoljuk, hogy a brigádmozgalmat illetően itt előbbre kell lépniünk. a szakszervezeteknek, mint mozgalmi szervezeteknek a szocialista brigádmozgalom irányításáért, fejlesztéséért egyértelműbb felelősséget kell vállalniuk. ez azt jelenti, hogy a szakszervezeti mozgalom politikailag a szocialista brigádmozgalom ügyeinek gondozója, szervezője.

a szakszervezetnek, együttműködve a kisz-szel nagyobb követelményeket kell támasztaniuk a brigádokkal szemben, mindenekelőtt a szocialista együttélés, a tanulás, a művelődés, a politikai képzés, a kulturált szórakozás, pihenés és nem utolsósorban a testi épség megóvása, az egészségvédelem terén. természetesen a szakszervezeteknek a feltételek megteremtésében és az igények jobb kielégítésében is nagyobb szerepet kell vállalniuk, s ezért nagyobb követelményeket kell támasztaniuk a gazdasági vezetéssel szemben is.

a jó és követendő példák mellett ugyanis az ágazati tanácskozásokon számtalan kritikai észrevétel hangzott el egyes gazdasági vezetőknek - főképp munkahelyi vezetőknek - a brigádmozgalommal szembeni értetlenségéről, passzivitásáról. ezt sokan úgy fogalmazták meg, hogy a „hármastól”, egy negyedikkel kellene kiegészíteni, azzal, hogy: „szocialista módon vezetni...”

/folyt. köv./

Lehel

- 6 -

bb. 1. /gáspár sándor... 6. folyt./ gy

határozott véleményünk, hogy a brigádokról, mint munkaközösségekről a gazdasági feladatok kialakításától kezdve a munkafeltételek biztosításán keresztül az erkölcsi és anyagi elismerésig bezárólag a gazdasági vezetők kötelesek gondoskodni és ezért a felelősség is őket illeti. kívánatos lenne továbbá, hogy a tárcák és országos hatáskörű szervek, valamint a megyei tanácsok is hatékonyabban foglalkozzanak a mozgalommal.

a szocialista brigádok a párt eszmei, politikai törekvéseinek megvalósítása érdekében fejtik ki tevékenységüket. a gazdasági, politikai és mozgalmi szervek sajátos tevékenységét egészítik ki, de ezeknek a szervezeteknek az eddiginél hatékonyabban és érdemlegesebben kell a brigádokat segíteniük. a pártszervezetektől azt kérjük, hogy segítsék a gazdasági és mozgalmi szervek tevékenységének összehangolását és ellenőrizzék önálló és az együttes felelősségük érvényesülését.

tisztelt elvtársak!

a szocialista brigádmozgalom fejlődéséről különbözők a vélemények. egyesek úgy fogják fel, hogy tömegessé válása már társadalmi méretű, minőségi változást jelent. mások „felhígulásról”, „a mozgalom „tekintélyének”, és „vonzerejének”, hanyatlásáról beszélnek és a kivezető utat a „szocialista”, címek tömeges megvonásában látják. vannak akik úgy teszik fel a kérdést: tömeg- vagy elit-mozgalom legyen-e a szocialista brigádmozgalom?

egyetértünk azzal, hogy a szocialista brigádmozgalom céljánál és tömegességénél fogva szocialista fejlődésünk egyik lényeges hajtóerejévé vált. ezt nagy eredménynek tartjuk. ugyanakkor látnunk kell, hogy a mozgalomban résztvevő kollektívák tevékenysége nem áll egyforma színvonalon - ez nem is lehetséges - és tevékenységükben igen lényeges tartalmi különbségek vannak.

/folyt. köv./

Lehel

- 7 -

bb. 1. /gáspár sándor... 7. folyt./ gy

miből adódik ez? egyrészt abból, hogy a korábbi években a legöntudatosabb dolgozók példáját követve a mozgalomhoz nagy számban csatlakoztak olyan egyének és kollektívák, akiknek gondolkodásmódja, öntudata, felkészültsége elmarad a mozgalom uttörőitől. azt is figyelembe kell vennünk, hogy a régi, nagy érdemeket szerzett kollektívák személyi összetétele is jelentősen átalakult a nyugdíjasok, az áthelyezések, illetve az új, fiatal dolgozók bekapcsolódása következtében.

a mozgalom voltaképpen visszatükrözi munkásosztályunk, dolgozóink eléggé különböző képzettségi és tudatbeli állapotát. mi nem tartjuk hibának, hogy a különböző szinten álló dolgozók tömegesen csatlakoznak a mozgalomhoz. a szocialista brigádmozgalom egyik legnagyobb hivatása éppen az, hogy mint nevelő kollektíva, segítse a benne résztvevők sokirányú képzését és tudati fejlődését. ebben az értelemben tehát a tömegességet kívánatosnak tartjuk.

tapasztalataink szerint - s ebben igazuk van a brigádvezetőknek - magasabb követelményeket kell támasztani a brigádok munkájának elbírálásánál, a szocialista cím odaítélésénél. a „szocialista brigád”, címnek ma már társadalmi rangja van. ezt csak úgy lehet megóvni, ha ténylegesen az arra érdemes brigádoknak ítéljük oda a címet. gyakori, hogy a termelési eredményeket elegendőnek tartják a szocialista cím elnyeréséhez. de ha így ítélünk oda címet, akkor a szocialista brigádot semmi sem különbözteti meg más jól dolgozó munkabrigádtól. ez pedig a szocialista brigádok számának megalapozatlan szaporításához vezet. az ilyen jelenségek csökkentik a mozgalom vonzóerejét és sértik a kötelezettségeiket komolyan vezető brigád-kollektívák önértékelését. ilyen értelemben elfogadható aggálynak tartjuk a mozgalom „felhígulásáról”, elhangzott véleményeket és fontos feladatnak tekintjük a bírált, helytelen gyakorlat megszüntetését.

/folyt. köv./

Leli

- 8 -

bb. 1. /gáspár sándor... 8. folyt./ gy

a szocialista brigádtól többet kell elvárni a termelés, az önművelés és a szocialista együttélés terén. a hármas jelszó egységes egészet képez, mindegyik eleme lényeges, egyiket sem lehet mellékesnek tekinteni. a mozgalom szocialista jellegét éppen ez a sajátosság adja meg.

helyenként a mozgalomban fellelhetők - a brigádok és az irányító szervek részéről egyaránt - a formalizmus és bürokratizmus káros jelenségei is. egyes helyeken a brigádokkal való foglalkozás helyett előtérbe került a „papiros munka”, a felesleges kimutatások és jelentések készítése, az értékelés különböző - nem egyszer túlságosan bonyolult - rendszere. kevés az utmutatás és a közvetlen segítségadás. emiatt gyakoriak a sablonos, semmitmondó vállalások. a formális, erőfeszítésekre nem serkentő kötelezettségvállalások és a bürokratikus értékelési módszerek egyaránt károsak, megszüntetésüket kívánatosnak tartjuk.

gáspár sándor ezután megállapította: - ma már irreális a szocialista brigád címre jogosultságot egyéves tevékenység alapján megállapítani, mivel a szocialista jelleg kialakulása és megerősödése kollektívától függően hosszabb-rövidebb folyamat. a jelenlegi kitüntetési rendszert továbbra is fenn kell tartani, de javítani kell a kitüntetések adományozásának módját.

- a szocialista brigádmozgalom továbbfejlődése szempontjából fontos kérdés - folytatta -, a kollektívák munkájának elismerése, az erkölcsi és anyagi ösztönzés. az utóbbi egy-két évben e tekintetben sok helyes intézkedés történt. az elismerés és jutalmazás változatos és célravezető formáit alkalmazzák, melyeket a legtöbb helyen a kollektív szerződésben rögzítettek.

/folyt. köv./

Leli

- 9 -

bb. 1. / gáspár sándor... 9. folyt./ gy

mindezt figyelembe véve is, az erkölcsi és anyagi ösztönzést tovább kell fejleszteni. például a gyakorlatban nem mindig érvényesül az erkölcsi és anyagi elismerés egysége. az erkölcsi elismerésekhez, kitüntetésekhez nem jár intézményesített pénzjutalom, béremelés. esetenként az is előfordul, hogy a szocialista brigádok kapják a „címet”, mások a pénzjutalmat, a béremelést. olyan megoldást kell találnunk, amely jobban megfelel a szocialista elosztás elvének, s egyben színvonalasabb tevékenységre ösztönzi a kollektívákat.

többen javasolták, hogy a bronz, ezüst és arany fokozatu kitüntésekkel járjon intézményesített pénzjutalom. ez esetben olyan módosítást kellene eszközölni, hogy a kitüntetések ne a mozgalomban eltöltött évek számától függjenek, mint jelenleg, hanem a kollektívák tevékenységének színvonalától. például élve: bármely kollektíva két vagy három év után is elnyerhetné az ezüst vagy arany fokozatu kitüntetést, ha összetevékenységével kiemelkedik a többi kollektíva közül. az önök véleményét is kérjük, hogy milyen megoldást válasszunk.

kedves elvtársak!

a szocialista brigádmozgalom továbbfejlesztése nagyban függ a mozgalom központi alakjaitól, a szocialista brigádvezetők személyétől. úgy ítéljük meg, hogy az elmúlt évek során a brigádvezetők zömének szaktudása, politikai látóköre, vezetési készsége és pedagógiai érzéke lényegesen fejlődött. legtöbbször köztisztviselőként álló, a kollektíva által elfogadott vezető.

a mozgalom továbbfejlesztése azonban szükségessé teszi, hogy vállalati szinten intézményesített formában, körültekintően foglalkozzanak a mintegy 96 ezer brigádvezetővel. mindenekeölt szükségesnek tartjuk a brigádvezetők rendszeres tájékoztatását, továbbképzését, elsősorban a brigádvezetői tennivalók ellátásához szükséges ismereteik gyarapítását.

/folyt. köv./

221

- 10 -

bb. 1. /gáspár sándor... 10. folyt./ gy

a tehetséges fiatalabb brigádvezetők részére tegyék lehetővé, hogy magasabb iskolát végezhessenek el ösztöndíjjal. üzemi és társadalmi érdek fűződik ahhoz, hogy a brigádvezetőket intézményesen képezzük, tanítsuk, hogy ezután is egyre alkalmasabbá váljanak nagyobb feladatok megoldására. kívánatos, hogy a vállalati személyzeti munkában mindez jobban érvényre jusson.

kedves elvtársak!

szólnunk kell a brigádmozgalom társadalomformáló szerepéről, erejéről is. a mai tanácskozás egyuttal jubileumi ülés. tíz esztendeje indult útjára ez a nemes kezdeményezés. a tíz esztendő alatt a mozgalom felnőtt, de még nincs ereje teljében, mint ahogyan egész társadalmunk is a szocializmusba való átmenet korát éli. a társadalmi fejlődés és a brigádmozgalom fejlődése között természetes kölcsönhatás van. a szocialista brigádmozgalomnak éppen az történelmi szerepe, hogy hatást gyakorol a társadalom fejlődésének egészére. a szocialista brigádmozgalomban kifejeződnek a szocializmus eszméi, s a brigádok szocialista céljainak megvalósításán dolgoznak.

a szocialista brigádmozgalom az elmúlt tíz év során dinamikusan fejlődött és tartalmában sokat gazdagodott. a mozgalom legfőbb jellemzője - úgy is fogalmazhatnám, hogy új minőségi mutatója - az, hogy ma már meghatározó szerepe van a vállalatok termelési, gazdasági eredményeiben és ezzel az egész népgazdaság fejlődésében, nagy hatással van a dolgozók tudatának alakulására, és ezzel az egész társadalom tudatának fejlődésére. ezért a szocialista brigádmozgalmat ma már nemcsak üzemi, vállalati tényezőnek tekintjük, hanem nagy társadalmi, politikai erőnek is, amely társadalmi méretekben járul hozzá szocialista céljaink megvalósításához.

/folyt. köv./

221

- 11 -

bb. 1. /gáspár sándor... 11. folyt./ 9y

amikor ezt elismerjük és nagyra becsüljük, mindjárt hozzá-
tesszük, hogy a jövőben tovább kell növelnünk az igényeket és
követelményeket a mozgalomban résztvevő kollektívákkal szemben.

az emberek társadalmunktól több lakást, magasabb bért,
színvonalasabb szociális gondoskodást, magasabb nyugdíjat,
több gyermekintézményt, egyszóval javuló életet várnak. ezek
jogos igények. tegyük hozzá, hogy a történelemben a szocializ-
mus az egyetlen olyan társadalom, ahol az uralkodó osztály
- szövetségeseivel egyetemben - maga termeli meg és hozza lét-
re az emberi jóléthez és felemelkedéshez szükséges anyagi ja-
vakat.

olyan sajátos helyzetben vagyunk, hogy nálunk a munkásosz-
tály, a dolgozó nép a megrendelő, a kivitelező és a felhasználó
is. ilyen módon a szocializmus iránti növekvő igények egyben a
munkásosztálynak önmaga iránti nagyobb igényességét jelentik.
haladásunk útjében a szocializmustól elvárt igények kielégítése.
mindenekelőtt a munkásosztály, a szocialista utra tért paraszt-
ság, valamennyi dolgozó réteg odaadó, becsületos munkájától,
általános és szakmai műveltségének színvonalától, a szocialista
közösségi gondolkodásmód és viszonyok társadalmi méretű meg-
szilárdulásától függ. ez alkotja társadalmunk arculatát,
szocialista rendszerünk gazdaságát, erejét, szilárdságát, s
benne az egyes emberek személyes boldogulását, csak ezen az
úton tudjuk a növekvő igényeket kielégíteni. ez egyben meg-
határozza a mozgalom jövőjét, választ ad a szocialista brigádok
azon kérdésére, hogy - „hogyan tovább,„?

tisztelt tanácskozás! kedves elvtársak!

szilárdan hisszük, hogy munkásosztályunk, s elsősorban a
szocialista brigádmozgalomba tömörült több mint egymillió dol-
gozó féltő gondossággal ápolja a mozgalom nemes hagyományait,
megérti a mai helyzetből származó követelményeket és latba ve-
ti erejét, képességeit szocialista céljaink megvalósításáért./mti/

Leli

..

- 12 -

bb. 2. méhes lajos korreferátuma

t sl/gg/1e/1l la

1969. április 11.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk
méhes lajosnak, a kisz központi bizottsága első titkárának
korreferátumát, amely a szocialista brigádvezetők orszá-
gos tanácskozásának pénteki ülésén hangzik el. az anyag csak
jelzésre használható fel!

x x x

a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizott-
sága nevében üdvözölte a tanácskozást, s külön köszöntötte az
ifjúság szocialista brigádok képviselőit.

- a mozgalom hármasképletű célkitűzése - mondotta - 2 év után
is vonzó maradt a munkástömegek, a munkásifjúság számára,
mert benne szocialista céljaink megvalósításának alapvető
feladatai fogalmazódnak meg. a szocialista brigádmozgalom von-
zó maradt, mert a dolgozók önkéntes elhatározásán, vállalá-
sán, maximális öntevékenységen alapul.

az új gazdaságirányítási rendszer kapcsán egész közvé-
leményünk olyan fogalmakkal ismerkedett meg, mint a gazdasá-
gosság, a jövedelmezőség, az önállóság, a felelősség, a koc-
kázatvállalás, az anyagi ösztönzés, az egyéni érdek, a népgaz-
dasági érdek. társadalmi céljaink megvalósításáért vívott
harcunkban a közgazdasági tényezőknek fontos politikai szere-
pük van. hiba lenne azonban lebecsülni ezek mellett a dolgozó
emberek öntudatának jelentőségét, szerepét a szocialista tár-
sadalom építésében, s nemcsak a gazdasági javak gyarapításá-
ban!

a szocializmus teljes felépítésének csak egyik felté-
tele a termelés gazdaságosságának, tudományos, technikai szín-
vonalának növelése. a másik nem kevésbé fontos feltétele, hogy
a társadalmat alkotó emberek egyre inkább szocialista módon
gondolkodjanak, dolgozzanak és éljenek.
/folyt. köv./

Leli

- 13 -

bb. 2./ méhes lajos ... 1. folyt./ 11

mi társadalmunkban olyan emberek van szükség, akik egyéni érvényesülésüket nem a közösséggel szemben, hanem annak boldogulásában keresik, idegen tőlük az önzés és a közöny. vállalják a társadalom gondjait, mert tudják, hogy sorsuk összeforrt a nemzet, sőt a nagyobb közösség: a szocialista világ sorsával. a szó leggazibb értelmében politizálnak, küzdenek a közömbösség, a középszerűség, a hanyagság ellen. a gondok és a problémák megoldását nem bizzák másra, hanem tevékenyen részt vesznek a haladás akadályainak elhárításában még akkor is, ha ez „hivatalból”, nem kötelességük, ha nem tartozik szorosan szakmai feladataikhoz. ezeknek a tulajdonságoknak a kialakítása nem a távoli jövő, hanem már a ma feladata. és különösen érvényes ez, ha az ifjuságra gondolunk, amelynek a holnap még igényesebb feladatainak teljesítésére kell felkészülnie. ennek a felkészülésnek jó és 10 év alatt kipróbált formája a szocialista brigádmozgalom.

jogos büszkeséggel tölthet el bennünket, hogy 1959-ben, a mozgalom „bölcsőjénél”, ott voltak a munkásfiatalok legjobbjai is, akik elsők között csatlakoztak a szocialista brigádmozgalomhoz, akik azonnal megértették, hogy a mozgalomban való részvétel határozott politikai állásfoglalást jelent a szocializmus építése, pártunk politikája mellett.

a szocialista brigádmozgalom az elmúlt években a dolgozó ifjuság körében is tömegmozgalommá, a szocialista munkaverseny egyik legkedveltebb forrásává vált. a fiatalokra gyakorolt vonzó hatását, népszerűségét bizonyítja, hogy az iparban és a mezőgazdaságban ma már 14.563 szocialista ifjusági brigád működik, az idősebbekkel közös brigádokban pedig csaknem 330 000 fiatal dolgozik.

jogos büszkeséggel tölthet el bennünket, hogy a vállalatok, a szövetkezetek, és a kisebb gazdasági egységek kollektívái, vezetői is mind több olyan szocialista brigád sikereire figyelhetnek fel, amelyekben sok fiatal dolgozik, s amelyeket rátermett ifju szakemberek vezetnek. közülük néhányan részt vesznek tanácskozásunkon is.

/folyt. köv./

Leh

bb. 2./ méhes lajos ... 2. folyt./ 11

jelen van például a borsodi vegyikombinát telepfenntartási részlegében dolgozó aranyplakettes szocialista ifjusági brigád vezetője, akinek brigádja kiváló eredményt ért el a jubileumi munkaversenyben és a napi munka mellett rendszeresen részt vesz a város általános iskoláinak felújításában. ezzel nemcsak munkahelyén, hanem a vállalat egész kollektívája s az egész város előtt tekintélyt szerzett.

megtisztelő kötelességnek teszük eleget, amikor a kisz központi bizottságá nevében elismerésünket és köszönetünket fejezem ki mindazoknak az idős és fiatal dolgozóknak, ifjusági munkásoknak, műszaki és közgazdász fiataloknak, aktivistáknak, akik szorgalmukkal, áldozatkész és jó munkájukkal részesei voltak a szocialista brigádmozgalom eredményeinek.

amikor az ifjusági szocialista brigádokról ezen a tanácskozáson külön is szólunk azért tesszük ezt, mert szeretnénk, ha közvéleményünk a jelenleginél jobban tudná, hogy társadalmunkban nem a torzonborz külsejű, életcél nélküli hangoskodó fiatalok vannak nagyobb számban, hanem azok a magabiztos, művelt szorgalmas, - mondhatnám úgy is, hogy jóvágású, szimpatikus - a szocialista erkölcs normái alapján élő fiatalok, akiknek egy része éppen a szocialista brigádokban dolgozik.

az ifjuság helyzetéről vitázóknak azt ajánljuk, hogy ismerjék meg jobban az ifjuságnak ezt a rétegét. a szocialista brigádokban dolgozó fiatal nemzedék ugyanis szocialista eszméink, szocialista erkölcsünk hordozója és rájuk bízton számíthat társadalmunk a mai és a holnap feladatainak megvalósításáért folytatott harcban.

ugyanakkor óvni kell magunkat attól, hogy idealizáljuk a szocialista brigádmozgalom jelenlegi helyzetét, az abban résztvevő valamennyi fiatal magatartását, mert itt is bőven van még mit tenni, megnyugvásra, elbizakodottságra nincs okunk.

méhes lajos ezután az ifjusági termelési mozgalmak sajátosságairól szólt.

- gyakran érnek bennünket olyan elmarasztaló megjegyzések - mondotta - hogy a kisz valami külön utat akar járni a munkaverseny szervezésében, hogy - ugymond - nem jó a fiatalok számára az, ami az idősebb nemzedéknek megfelel.

/folyt. köv./

Leh

először talán azt a félreértést kellene tisztázni, hogy nem külön utról, van szó, hiszen az ifjúsági szocialista brigádoknak nincs más céljuk, mint a felnőttekének. az ifjúsági termelési mozgalmak is csak akkor lehetnek eredményesek, ha törekvéseik egybeesnek a vállalatok egész kollektívájának érdekeivel és törekvéseivel. tehát a munkaverseny szervezésében, irányításában és értékelésében a legteljesebb együttműködésre van szükség a kisz, a szakszervezet és a gazdasági vezetők között.

az ifjúsági termelési mozgalmak önállóságára mégis szükség van, mint ahogy az ifjúság nevelése, érdekeinek védelme is sajátos az ösztársadalmi feladatokon belül.

az ifjú kor jellemző tulajdonsága egyoldalról a versenykedv, az új iránti fogékonyság, az állandó törekvés a szakmai elismertetésre, a képességek bizonyítására, más oldalról pedig a kevesebb élet- és szakmai tapasztalat. az ifjúsági versenymozgalom a sajátosságoknak igyekszik megfelelni. biztosítani az „egyforma súlycsoportba”, tartozók versenyét, másrészt lehetőséget teremteni arra, hogy az idősebb nemzedék előtt is bizonyítani tudjon az ifjúság. a tapasztalatok alapján elmondhatjuk, hogy termelési mozgalmaink nagyszerű lehetőséget biztosítanak az ifjúságra jellemző tulajdonságok kibontakoztatására.

a fiatalok követendő példának tartják az idősebb dolgozók által elért tudásszintet, szakmai ismereteket és eredményeket és természetes az igyekezetük, hogy ők is akarják szárnyalni azokat.

egyetértünk Gáspár elvtárs beszámolójával, amely a szocialista brigádmozgalom 10 éves tapasztalatai összegezéséeként jelentős társadalmi tényezőnek minősíti e mozgalmat. egyetértünk azzal is, hogy nincs szükség alapvető reformokra. a szocialista brigádmozgalom céljai adottak, változatlanul helyesek. egyetértünk azokkal a gondolatokkal is, amelyek a szocialista brigádmozgalom továbbfejlesztésének feladatairól szöveltek.

a szocialista brigádmozgalom jelenlegi helyzetének és a további fejlődés perspektíváinak megítélésében sokféle véleményel lehet találkozni.
/folyt.köv./

vannak olyan nézetek, hogy a mozgalom felhígult, mások azt állítják, hogy egyes helyeken túlzottan magas követelményeket állítanak a szocialista brigádok tagjai elé. ezért a feladatokat is többféleképpen ítélik meg. mi azzal a véleménnyel értünk egyet, hogy a szocialista brigádmozgalom a jövőben is legyen tömeges, de következetesebben ragaszkodjunk a reális követelmények tényleges teljesítéséhez.

a formalizmus minden élő, eleven tevékenység legnagyobb veszedelemé, így természetesen a szocialista brigádmozgalomé is. veszélyes ez, ha felnőtteknél jelentkezik, de különösen veszélyes a hatása a fiatalokra. az ifjúság a szocialista brigádmozgalom hatására válhat szocialista erkölcsi tulajdonságokban gazdagabbá, de ennek alapvető feltétele a szavak és tettek egysége, elismerést csak a ténylegesen elvégzett munka kaphat. egy szépen dekorált brigádnapló még nem jelenti azt, hogy a brigádban valóban gyarapodnak is a szocialista vonások. ha a külsőségek túl nagy hangsúlyt kapnak az értékelésben, ha túl könnyen el lehet nyerni a szocialista brigád címet, ez nemcsak a mozgalomnak árt, hanem rossz hatást vált ki a benne résztvevő fiatalok között is. a formális munkaverseny elrettentő példaként az előadó egy régi esetet ismertetett. a mezőgazdasági munkaversenyek kezdeti időszakában a kisz kb. versenyt hirdetett a legjobb ifjúsági silőző brigádok részére. amikor a 10 000 ft-os 1. díjat ki akarták adni, kiderült, hogy abban az állami gazdaságban, amely az 1. díjat elnyerte, ifjúsági silőző brigád egyáltalán nincs. gazdasági eredmény ugyan ténylegesen volt, de ezt egy nagyanyu beruházásnak köszönheték.

Igen fontos, hogy a vállalatok reálisak legyenek, és a vállalt kötelezettségeknek becsületesen tegyünk eleget. ez növeli a szocialista brigádok tekintélyét, önmagában is egészséges szocialista magatartásra neveli az ifjúságot.

ezután így folytatta:

- a tanulást a szocialista brigádok kezdettől fogva szélesebb értelemben fogják föl az általános műveltségnél. a szakmai továbbképzéstől a politikai képzésig, sőt művelődés egyéb területéig sok minden ide sorolható. még az általános ismereteket nyújtó alapfokú iskolai oktatásban is sok a feladat.

/folyt.köv./

bb. 2./ méhes lajos ... 5. folyt./ 11

az általános iskola első osztályába beiratkozott tanulók közül évente kb. 40 000-en nem végzik el 14 éves korukig a 8. osztályt. nagyrészt az iparban, a mezőgazdaságban helyezkedik el. a tanulás folytatásához sokat segíthetnek a szocialista brigádok, az ifjúsági szocialista brigádokban azonban a nagyobb kérdés a szakmai továbbképzés, a magasabb általános műveltség megszerzése. a levelező oktatásról készített statisztikák azt mutatják, hogy az utóbbi években csökken az érdeklődés a továbbtanulás iránt.

a szocialista brigádmozgalom fontos feladata, hogy az ifjúságban a továbbképzés iránti igényt felkeltse, hogy felkészítse az ifjúságot a jövő egyre többet követelő feladatainak teljesítésére.

a kisz szervezeteknek a jövőben megkülönböztetett figyelmet kell fordítani az ifjúsági szocialista brigádok vezetőinek, tagjainak ideológiai, politikai képzésére. ebben kérjük a párt és a szakszervezetek maximális segítségét.

ezután arról szólt, hogy az önzést, az egoizmust az elvtársi együttműködés, a kölcsönös segítségnyújtás váltja fel. a brigádok a munkásmozgalom egyik legszebb tradícióját viszik tovább mai körülményeink között; a munkásszolidaritás, az összetartozás érzését.

erre az elvtársi együttműködésre, segítségre különösen nagy szükségük van a fiataloknak, de különösen a pályájuk kezdetén álló fiataloknak, hogy mennél gyorsabban, mennél kevesebb buktatóval tudják elkezdni munkáséletüket. e tekintetben az ifjúsági szocialista brigádok a jövőben még többet vállalhatnak. ez elkezdődhet azzal, hogy több kapcsolatot keressenek a tanuló ifjúsággal, vállaljanak patronálást pl. uttorócsapatok fölött, és folytatódhat azzal, hogy az üzembe újonnan beérült fiatalok munkábaállítását segítsék megkönnyíteni. nem arról van szó, hogy dédelgessük, elkenyéztesük az új munkásokat. tudjuk, hogy az életbe való elindulásnál is meg kell fizetni mindenkinek a saját tandíját. de ezen sokat könnyíthet a kollektiva és azon belül különösen sokat tehetnek a szocialista brigádok.

/folyt. köv./

le

- 18 -

bb. 2. / méhes lajos... 6. folyt./ 11

a szocialista brigádmozgalom a legteljesebb összhangban van a kisz törekvéseivel, ezért - amint eddig, a jövőben is fontos feladatunknak tartjuk a mozgalom sokoldalú támogatását, fejlesztését. célunk: mennél világosabbá tenni az ifjúság számára, hogy a jövő olyan lesz, amilyenné az idősebb nemzedékekkel együtt a ma ifjúságunk, fiatal mezőgazdasági dolgozója és az értelmiség ifjú generációja formálja. ennek megvalósításában felbecsülhetetlen jelentősége van a szocialista brigádmozgalomnak.

méhes lajos végül a kisz központi bizottsága nevében sok sikert kívánt a tanácskozás résztvevőinek./mti/

le

--

- 19 -

bb. 3. zágráb, tokió, stockholm fogad áprilisban magyar művészeti kiállításokat

1/1f/hné/11 la

1969. április 11.

sok érdekes és fontos esemény szerepel a kulturális kapcsolatok intézetének áprilisi tervei között.

másfélezer magyar kiadványból - nagyrészt corvina-könyvből - álló kiállítást rendeznek 16-tól zágrábban. ezt az anyagot a kki korábban belgrádban szerepeltette nagy sikerrel. bartha lászló festőművész és hincz gyula grafikus alkotásait képviselik hazánké a nizsa melletti cagnes-sur-mer-ben nyíló nemzetközi képzőművészeti fesztiválon, amelyen 35 ország alkotói vesznek részt. a magyar-aziriai kulturális munkaterv keretében damaszkusz után másik két szíriai városban, aleppóban és homsban is nyílik magyar képzőművészeti tárlat.

magyar heteket rendez április 17-től kezdődően a hungexpo a tokiói seibu áruházban, ahol többek között könyvkiállítás, népművészeti bemutató, képzőművészeti tárlat, magyar filmsorozat ad majd hírt hazánkról. a nürnbergi nemzetközi képzőművészeti biennálén kassák lajos, barcsay jenő, z. gács györgy, tury mária és segesdi györgy alkotásait szerepelteti a kki. stockholmban, is fórumot kap a magyar képzőművészet: gross arnold grafikai kompozíciói jutnak el arra a nemzetközi grafikai seregszemlére, amelyen argentina, chile, hollandia, japán, korea, az egyesült államok, spanyolország, finnország, jugoszlávia és lengyelország vesz részt magyarországgal együtt - meghívás alapján.

márciusban krakkóban bemutatott würtz -grafikák kollekcióját - 67 alkotást - ebben a hónapban szócécin művészetbarátai is megismerik./mti/

Leh

-20-

bb. 4. emlékülés a városházán

k ol/mm/11 la

1969. április 11.

a művelődésügyi minisztérium, a magyar tanácsköztársaság 50. évfordulója alkalmából április 15-én kedden délelőtt 10 órai kezdettel emlékülést tart az új városháza dísztermében, népművelés-, könyvtár-, -muzeum-, és levéltárügy a magyar tanácsköztársaság idején címmel. molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes megnyitóbeszéde után több referátum emlékeztet meg azokról a kezdeményezésekről, amelyeket a tanácsköztársaság szervei a szocialista könyvtár, muzeum, és népművelésügy érdekében indítottak./mti/

--

bb. 5. pályadíjnyertes tervek alapján új bútortípusok a bnv-re

i sz/mmé/1e/11 la

1969. április 11.

az k okisz, az iparművészeti tanács és az artex külkereskedelmi vállalat a holnap butorai címmel pályázatot hirdetett. a pályázatra 73 pályamű érkezett, s ezek közül a zsűri 17-et jutalmazott első és második díjjal. a budapesti faipari szövetkezetek termékforgalmi társulásához tartozó ktsz-ek a díjnyertes bútortervek alapján megkezdték az új lakberendezések készítését. az új típusokkal első alkalommal a budapesti nemzetközi vásáron találkozhatnak majd a hazai és külföldi vásárlók./mti/

--

bb. 6. feltárják a váci vár maradványait

vid fm/gö/11 ká la

1969. április 11.

vácott, a nemrégiben épült gimnázium helyén állt egykor i. géza király vára. az iskolát úgy építették fel, hogy a több-évszázados vár falcsontjait nem bolygatták meg. a munka kezdete előtt fényképeket és térképet készítettek a vár maradványairól, amelyeknek alapján az országos műemléki felügyelőség most megkezdte a falak feltárását és állagának megóvását.

/folyt. köv./

Leh

-21-

bb. 6./ feltárják ... folyt./ il

az egykori kaputorony körül nyolc méter mélységben kell ki-
mélyíteniük a talajt, mert az idők folyamán ennyivel töltő-
dött fel. ezután az 5.5 méter vastag falon pótolják a hiányzó
köveket és a falcsomok tetejét megóvják az omlástól, az időjá-
rás pusztításaitól. a falon táblát helyeznek el, amelyen a 900
éves vár történetét ismertetik s a romok környékét parkosít-
ják./mti/

--

bb. 9. robbantják a dunaszállót

i hbj/mm/1e/1l la

1969. április 11.

a csákányvégre itélt duna szálló nagy épülettömbjéből
már kiemelték az ajtókat, ablakokat, leszerelték a radiátoro-
kat, elvitték a csempeburkolatot, általában mindazt, amit egy
öreg épületből még hasznosíthatnak az építők. az épület bel-
seje már csupasz. ezekben a napokban a tetőszerkezetet és a
födém egy részét bontják, amelynek anyagát más építkezéseken
felhasználják. a nagyarányú „mentést”, követően, valószí-
nűleg május elején az épület falait robbantják: először a du-
na felőli szárnyat „rogyasztják”, össze nagyon gyors bontá-
si módszerrel./mti/

--

bb. 10. tizenegymillió palack homoki bor

vid kz/ká/1l la

1969. április 11.

bővül a választék, s egyuttal több palackozott homo-
ki bort hoz forgalomba az alföldi pincegazdaság. tizenegyfélé
minőségi borral töltik meg az üvegeket. a pincegazdaság kecske-
méti új palackozó üzemében ebben az évben 11 millió üveget
töltenek meg a hazai fogyasztók részére. május elsejére egymil-
lió palackot hoznak forgalomba./mti/

--

Leli

bb. 7. hanglemezujdonságok

i ol/mm/gy/hk

1969. április 11.

a napokban több figyelemreméltó komoly-zenei lemez kerül
forgalomba és a tánczene kedvelői is több új dongságot talál-
hatnak a boltokban. a magyar állami hangversenyzenekar elő-
adásában, németh gyula vezényletével készült Liszt Les
preludes és spanyol rapszódia című művének, valamint a ma-
gyar rapszódia felvétele. a musica rinata sorozat új lemezén
barokk muzsikát hallhatnak a műfaj barátai. albrechtsberger
b-dur orgonaverseny és szonáta, az f-dur szonáta és rösler-
rosetti d-dur fuvolaversenye csendül fel arról a lemeztől
lehotka gábor orgonaművész, szebenyi jános fuvolaművész, a bu-
dapesti filmharmóniai társaság kamarazenekara és a magyar ka-
marazenekar előadásában. vezényel sándor frigyos, hangverseny-
mester tátrai vilmos.

az echo együttes új lemezére varannai istván két táncdalát,
a várlak és a menj című számokat vették fel. most került a
boltokba a san remo-i fesztivál számainak két új lemeze is. a
jazzantológia 1967. című sorozat új nagylemezén egyebek között
a pege-quintett és a deső csaba quintett, továbbá a tomsits
együttes és még több más népszerű együttes szerepel. a lemez-
album új darabja albert flórián és aradszky lászló új közös
tánczenei felvétele; lovas-s.nagy nem is olyan nagy dolog című
táncszámát adják elő.

a hanglemezgyártó vállalat a költészet napjára jelentette
be a magyar költők sorozat új lemezeit. juhász gyula, vörösmarty
mihály, józsef attila, illyés gyula műveit olyan kitűnő előadók
tolmácsolják, mint berek kati, bessenyei ferenc, gábor miklós,
mensáros lászló, ruttkay éva, sinkovics imre és mások./mti/

--

bb. 8. érdekes uránia-előadások

i tf/mm/gy/la

1969. április 11.

szerepelnek a sánc utcai csillagvizsgáló áprilisi programjában.
az égi tudomány egy-egy területének legjobb ismerői többek kö-
zött a rádiócsillagászat módszereivel és alkalmazási formáival,
az űrbeli energiaforrásokkal ismertetik meg az érdeklődőket./mti/

Leli

bb. 11./ századunk művészetéről

1 tf/hné/il la

1969. április 11.

tart előadást németh lajos művészettörténész professzor április 16-án 18 órakor a muzeum utcai kossuth klubban. a képzőművészeti albumok gondozója, a corvina kiadó friss és régebbi kiadványai szolgálnak majd illusztrációként a tit művészeti szakosztályának rendezésében sorra kerülő előadásokon. utána levetítik a hallgatóságnak a derkovits gyuláról és nemrégiben utz bélaról készített művészportré-filmet./mti/

--

bb. 12. abody dedikál

k tf/hné/il la

1969. április 11.

a martinelli téri rózsavölgyi könyv és zenemű boltban április 14-én 16.30 órától abody béla találkozik olvasóival, és dedikálja „az opera fellekvárai,„ című kötetét./mti/

--

- 24 -

Zeli

bb 13. az űrkutatás gyümölcsei a magyar tudományban

1 tz/gk bh la

1969. április 11.

gagarin űrutazása - 1961. április 12 - óta egyre gyorsuló ütemben vitte előbbre az ember tudása gyarapításának útján az űrkutatás. a haladással lehetőségeinkhez mérten lépést tartott a magyar tudományos élet is. a szakemberek erről a következőket mondták el dr. török zoltánnak, az mti munkatársának:

40 ezer adat évente a magyar csillagászok kezében

a legkorábban és mindmostanáig a legtermékenyebben nálunk a csillagászat reagált. tulajdonképpen már gagarin útja előtt, körülbelül 11 éve megkezdődött hazánkban a mesterséges holdak rendszeres optikai megfigyelése. a magyar tudományos akadémia csillagvizsgáló intézete négy megfigyelő állomást létesített, 1958-ban budapesten, baján és szombathelyen, öt évvel utóbb pedig miskolcra n. ezeken az állomásokon a magyar csillagászok vizuális és részben fotografikus vizsgálatokat, sőt szombathelyen fotoelektromos - tehát fényességmérő - megfigyeléseket is végeztek.

eddig a legtevékenyebb a bajai állomás volt, amelynek fotokamerája két nagyságrenddel - tehát legalább százszorosán - pontosabb észlelési adatokat szolgáltat, mint a vizuális megfigyelések. egyébként az interobs nemzetközi szputnyikmegfigyelő rendszer is bajai csillagász, ill. márton kezdeményezte és koordinálta. a megfigyelések feldolgozásához csillagászaink különleges műszereket és módszereket fejlesztettek ki. az együttműködésben részt vevő országok intézményei évente körülbelül 40 ezer megfigyelési adatot juttatnak el a bajai központba. köztük van a budapesti, a bajai és a miskolci állomásokon legalább 30 szputnyik körülbelül ezer átvonulásáról készített, hozzávetőleg 25 ezer megfigyelési adat is. az összegyűjtött adatokat évenként a bajai állomás hozza nyilvánosságra.

a közeljövőben egyébként megérkezik bajára a szovjet tudományos akadémia ajándéka, egy, az eddigieknél jóval korszerűbb kamera, amely a beépített automatikus programozó berendezés folyamatos pályaszámítása alapján önműködően követi nyomon a megfigyelendő mesterséges holdat.

/folyt. köv./
8.28 bh

- 25 -

8.28
9.20 Dm

bb 13. / az űrkutatás... 1. folyt/ bh

csillagászaink 1961 óta publikálnak tanulmányokat arról, miképpen lehet e megfigyelések alapján tudományos következtetésekhez eljutni. egyik fontos munkájuk a légsűrűség változásainak megfigyelése. a szputnyikok pályájának kisebb-nagyobb módosulásából ugyanis következtetni lehet a légkör sűrűségére, ami fékező hatásával ezeket a változásokat okozza. azt már kiderítették, hogy 400-500 kilométeres magasságban a naptevékenység változása több nagyságrenddel bírja süríteni vagy ritkítani a légkört, de ennek a folyamatnak pontos megismeréséhez még nagyon sok kérdést kell tisztázni. a mi kutatóink is fáradoznak e problémák megoldásán, de különösen annak a tisztázásához igyekeznek hozzájárulni, mekkora késéssel és milyen módon reagál a légkör a napban lejátszódó eseményekre. e tekintetben már elég sok adatot sikerült összegyűjteniük, sőt ezeknek a feldolgozása is megkezdődött a központi fizikai kutató intézet elektronikus számítógépén. első megállapításukat valószínűleg a cospar májusi kongresszusán prágában már a nemzetközi tudományos nyilvánosság elé tárhatják.

egyébként a magyar csillagászok munkájának nemzetközi elismerését jelzi, hogy a mesterséges holdak megfigyelésében részt vevő országok képviselőit tömörítő nemzetközi bizottság két albizottsága közül az egyiket, a légkörkutatóval foglalkozót magyar csillagász vezeti.

a földközi-tenger meteorológiájának magyar specialistái

meteorológusaink 1963-ban kapcsolódtak be a mesterséges holdak által észlelt adatok feldolgozásába. ekkor kezdték meg annak a vizsgálatát, hogyan lehet ezeket az adatokat hasznosítani a meteorológiai kutatásban. ezeknek a „felhőanalízisre”, vonatkozó kutatásoknak első eredménye már 1964-ben napvilágot látott abban a tanulmányban, amely a genovai öböl fölött kialakuló ciklonok keletkezését, „életét”, és eloszlását dolgozta fel.

később a központi meteorológiai intézet szakemberei elkészítették azt a vevőkészüléket, amely a mesterséges holdakról sugárzott jeleket felfogja, és csak a kiegészítő berendezést vásárolták külföldön, amely az elektromos jelek alapján megrajzolja a felhőképeket. 1967 novemberében megkezdődtek a kísérleti, néhány hónappal utóbb pedig a rendszeres vétetek. jelenleg az esso-8 által sugárzott felvételeket használják fel az időjárás várható alakulásának kiszámításán.

/folyt. köv./

26 -

9.36 bh

856/no
922 Dm

bb 13. /az űrkutatás... 2. folyt/ bh

az adatok, illetve a földre juttatott képsorok feldolgozásának módszerét kutatva természetesen felhasználták a külföldi eredményeket is, de messzemenően kellett és kell figyelembe venniük azokat a sajátosságokat is, amelyeket a mi időjárásunk alakulásában hazánk különleges földrajzi helyzete okoz. egyrészt medencehelyzetünk, másrészt az a tény, hogy éppen nálunk található össze a háromféle - földközi-tengeri, az atlanti-óceáni és a kontinentális - időjárási zóna, lehetetlenné teszi, hogy az adatok feldolgozásában meteorológusaink beérjék a kevésbé bonyolult tájakon jól használható módszerekkel. éppen a felhőképek mutatják ki például, hogy a hegyek milyen hullámszerű feltorlódásokat, lépcsőzetességet okoznak a felhőzetben.

a sugárzásra vonatkozó adatokat kutatóink a kozmosz-holdakról kapják. a meteorológiai szputnyikok által mért sugárzások közül meteorológusaink elsősorban a „vizgőz-ablakban”, - a 8-12 mikro közötti sávban - észlelt adatokra támaszkodnak és a legmegbízhatóbb módszert keresik arra, hogyan lehet ezekből a legpontosabban kiszámítani a felhőzet magasságát, süllyedését vagy emelkedését. munkásságuk e tekintetben is elsősorban a földközi-tenger térségére terjed ki, mint ahogy a szocialista országok között általában mi vagyunk a földközi-tenger területének „meteorológiai specialistái”, -

végül behatóan foglalkoznak a magyar meteorológusok az ionoszféra vizsgálatával is, amihez az ilyen magasságokban keringő műholdak szolgáltatják a legpontosabb adatokat. ezekből igyekeznek kiolvasni szakembereink a nappól érkező részecskék mennyiségét, változásait és hatását az ionoszférára. érdekes következtetésekre ad lehetőséget az is, hogy a levegő sűrűsége nemcsak a mesterséges holdak manómer-adataiból, hanem földközeli pályájuk változásából is kiolvasható.

geodéziai műhold-megfigyelő állomás épül a főváros közelében

a magyar geodéták csak 1965-ben kezdtek foglalkozni a mesterséges holdak nyújtotta lehetőségek felhasználásával. ekkor tájt alakult meg a geodéziai és kartográfiai egyesület, és a mész központi asztronautikai szakosztályának közös, „kozmosz geodéziai munkacsoportja”, - azóta létrejött a magyar tudományos akadémia x. osztályának kozmikus geodéziai albizottsága is az ilyen tárgyú hazai tudományos munkatervek egyeztetésére.

/folyt. köv. /

- 27 -

8.43/ju

856/no
922 Dm

bb 13. / az Űrkutatás... 3. folyt./-ju

az állami földmérési és térképészeti hivatal már 1966-ban kifejezetten erre a témakörre állította rá egyik szakemberét, ma pedig négy geodétájuk foglalkozik ezekkel a kérdésekkel. kormányhatározat alapján folyamatban van egy megfelelően műszerezett geodéziai műhold-megfigyelő obszervatórium tervezése. a 15-20 millió forintos beruházást igénylő obszervatóriumot valószínűleg váctól keletre, penc körségben építik fel.

részt vesznek a magyar geodéták a szocialista országok együttműködésével folytatott „szatelita-geodézia, megfigyelési programban is. az együttműködésben részt vevő állomások kicserélik adataikat úgy, hogy mindegyik ország szakembereinek lehetőségük van a teljes adatmennyiség feldolgozására. e révén a magyar geodéziai szolgálat tavaly az 1966-67-es megfigyelési adatok jelentős részének feldolgozásával különböző európai földrajzi pontok és kairó egymáshoz viszonyított helyzetét állapította meg a ma elérhető legnagyobb pontossággal.

a magyar geodéták vizsgálódásai nyomán évente három - négy magas színvonalú szakdolgozat jelenik meg ebben a tárgykörben, ami azt bizonyítja, hogy a magyar geodézia szakirodalmi vonatkozásban is felzárkózik a nemzetközi élvonalhoz.

mesterséges holdak és a föld központja

a geofizika számára a mesterséges holdak valójában kitűnő új műszerek. pályájuk változásai, illetve műszeres méréseik révén a geofizikusok sok olyan új adat birtokába jutnak, amelyet gyümölcsözően használhatnak fel földünk szerkezetének kutatásában. így például a pálya változásai alapján mérhették össze a föld elméletileg kiszámítható egyensúlyi és a valóságban mért tényleges lapultságát. a kettő közti különbség ugyanis bolygónk belső anyagáról adott tájékoztatást. bebizonyította, hogy földünk nagy mélységeiben az anyag keménysége teljes mértékben kizár mindenféle áramlást.

/ folyt. köv./

8.55/szb

-28-

009 Pro
930-Dm

bb 13. / az Űrkutatás... 4. folyt./-ju

a mesterséges holdak útján szerzett információk igazolták azt a magyar elméletet is, hogy földünk mágneses központja a mértani középponttól 300-400 kilométerre eltávolodva körpályán mozog. további bizonyíték az, hogy a föld keresztmetszete az egyenlítő síkjában nem kör, hanem olyan enyhe ellipszis, amelynek hosszabik tengelye ugyanabba az irányba mutat, mint amerre jelenleg tartozkodik a mágneses központ.

sugárzások a kozmoszban

a magyar fizikusok között a kozmikus sugárzás kutatásában használják fel különösen gyümölcsözően az Űrkutatás nyújtotta új ismereteket. a kozmikus sugárzás a bolygóközi tér egyik legérdekesebb jelensége. a kisebb energiájú részek a naptól, a nagyobb és a legnagyobb energiájúak pedig a csillagközi térből vagy más tejutrendszeréből érkeznek hozzánk. mivel azonban a légkör ezeket a sugárzásokat teljesen átalakítja, a földről csak meglehetősen bizonytalanul lehet következtetni eredeti jellemzőikre.

a nagy előrehaladást ezen a téren is gagarin űrrepülése jelentette, meghozva a lehetőségét annak, hogy az ember a földi légkör torzító hatását kiküszöbölve közvetlenül a kozmoszban tanulmányozhassa e sugárzások kémiai és energia szerinti összetételét, valamint irány szerinti eloszlását. ilyen természetű ismereteink gazdagodása pedig közelebb visz a napon lejátszódó folyamatoknak, a csillagközi tér tulajdonságainak és a kozmikus sugárzás keletkezésének megismeréséhez.

a kozmikus sugárzás kutatásának hazánkban nagy hagyományai vannak, s ezeknek továbbfejlesztéséhez az Űrkutatás értékes eszközöket bocsátott rendelkezésre. ezekkel, mint lehetőségekkel élnek is a magyar fizikusok, akik igen aktívan kapcsolódtak be az e téren világszerte felélenkült kutatómunkába.

Űrhajós és vadászpilóta

egészen különleges helyzetbe került ebből a szempontból a biológia és az orvostudomány. a mi szakembereink ezeken a területeken gyakorlatilag ugyanazokkal a kérdésekkel foglalkoznak, mint azok a külföldi kollégáik, akik az Űrhajósok felkészítésének és egészségvédelmének problémáit igyekeznek megoldani.

/ folyt. köv./

-29-

9.00/ju

010 no
930-Dm

bb 13. / az űrkutatás.... 5. folyt./-ju

nálunk azonban e kutatások középpontjában nem az űrhajósok, hanem a 20 ezer méteres magasságban száguldó szuperszónikus repülőgépek pilótái állnak. az űrhajósok és a szuperszónikus vadászrepülőök szervezetére ugyanis gyakorlatilag azonos terhelések nehezednek, mindössze annyi különbséggel, hogy az utóbbiak próbatételei rövidebb ideig tartanak és náluk nem lép fel a súlytalanság.

a munka során természetesen a magyar kutatók is felhasználják azokat a következtetéseket, amelyeket a szovjet, illetve az amerikai űrrepülésekből ilyen vonatkozásban ki lehet olvasni, viszont a mi szakembereink eredményei is beépülnek az űrhajózásnál jelentkező kérdések megoldásába. ezt a kölcsönös tudományos kapcsolatot szinte folyamatossá teszi szakembereink állandó részvétele a nemzetközi repülőorvosi és űrorvosi kongresszokon. az űrkutatási kormánybizottság orvos-biológiai szakosztályában például az ionizáló források biológiai hatásával foglalkoznak és bizonyos eredményeik - főleg napkittörések esetén - jól felhasználhatók az űrutasok védelmének megszervezésében is.

magyar tudós a ,, hetek,, között

hazánk korlátozott lehetőségei közepette természetesen nem versenyezhetünk az űrkutatás nagyhatalmaival, de a magyar tudományos eredményeket külföldön is megbecsülik. egyik bizonyítéka ennek például a nemzetközi űrkutatási bizottság, a cospar héttagú elnökségének összetétele. a francia elnökön, s a szovjet és az amerikai alelnökön kívül két szocialista és két kapitalista országbeli tagja van. egyikük egyedülálló professzor, a magyar tudományos akadémia levelező tagja. több magyar szakember dolgozik a munkabizottságokban is. így például almár iván és illi márton csillagászok a csillagászati, illetve geodéziai alkalmazásokkal, nagy ernő gépészmérnök pedig a publikációkkal foglalkozó munkabizottságban fejt ki eredményes tevékenységet.

/mti/

..-

9.08 bh

-30-

all no
930 - Dm

bb 14. tudományos kutatók és oktatók cseréje

1 ms/gk bh la

1969. április 11.

a magyar tudományos akadémia elnöke és a művelődésügyi miniszter közös utasítást adott ki az akadémia intézeteiben dolgozó kutatók, valamint egyetemek és más felsőoktatási intézmények oktatóinak cseréjéről ez a csere azt a célt szolgálja, hogy az akadémiai intézetek az eddiginél nagyobb mértékben és aktívabban vegyenek részt a szakemberek tudományos továbbképzésében. a kutatók, illetve az oktatók önkéntes jelentkezés alapján hat hónaptól két évig terjedő időre vehetnek részt a másik intézmény munkájában és erre az időre korábbi fizetésüket kapják. a kutató-oktató-cserében az akadémiai intézetek igazgatói és az illetékes egyetemi tanszékvezetők, vagy felsőoktatási intézmények vezetői állapodnak meg. a felsőoktatásban részt vevő kutatókat elsősorban kötelező előadások tartására, gyakorlatok, szemináriumok vezetésére veszik igénybe, de közreműködnek a tanszéki kutatásokban is. olyan kutatók, akiknek tudományos minőségük van, kétévi sikeres oktatási munkájuk alapján egyetemi /főiskolai/ tanári, illetve docensi cím adományozását kérhetik. az egyetemi, főiskolai oktatókat általában korábbi kutatásaiknak megfelelő témakörben kell bekapcsolni az akadémiai kutató intézetek munkájába. továbbképzésük célja nem közvetlenül a kandidátusi fokozat elnyerése ugyan, de ennek lehetősége sincs kizárva.

a kutatók és oktatók szervezett cseréje nem érinti azt a korábban kialakult gyakorlatot, hogy kutatókat külső előadókként meghívhatnak felsőfokú oktatási intézményekbe, ilyen intézmények oktatói pedig meghatározott feladatot, vagy szakértői tevékenység ellátásában, illetve külső munkatársként vegyenek részt az akadémiai kutatásokban./mti/

..-

bb 15. felkutatják pécs teljes emlékkincset

vid/fm ká bh la

1969. április 11.

a hazafias népfront pécsi bizottsága mellett emlékvédő társadalmi szakbizottság alakult. a főleg mérnökökből álló bizottság vállalta, hogy számba veszi a város területén található emlékböjktumokat - műemlék házakat, köztéri szobrokat, emléktáblákat, munkásmozgalmi emlékhelyeket - megállapítja ezek értékét és gondoskodik fenntartásukról. a népfront kérésére bekapcsolódtak a munkába a pécsi janus pannonius gimnázium diákjai: ők kezdték meg az alapkutatót. az ,,ezerszemű,, fiatal gárda eljut a város minden részébe és már eddig harmincöt objektumról tettek jelentést, köztük több elfelejtett, elhanyagolt értékes emlékről. a bejelentések nyomán az emlékvédő bizottság szakemberei minden egyes objektumot megvizsgálják és javaslatot tesznek helyreállításukra. a szép, érdekes munka körülbelül egy évig tart, s ennek során pontos kataszter készül pécs teljes emlékkincseről. az emlékböjktumok sorsát a bizottság a jövőben állandóan figyelemmel kíséri. ügyel arra, hogy a városrendezés, építkezés és bontás, vagy más munkák során ne érje esztétikai vagy fizikai károsodás ezeket a - pécs multját őrző és megelevenítő - emlékeket./mti/

..-
- 31 -

9.18 bh

all no

bb 16. társadalmi munkában fásítás 6000 hektáron - a kisz titkárságának határozata az új feladatokról.

i di/tm bh la

1969. április 11.

a kisz központi bizottságának titkársága határozatot hozott az erdőtelepítési és fásítási program végrehajtása fölött vállalt védműtség továbbfejlesztésére, ebben számba vette az elmúlt idők eredményeit és meghatározta a negyedik ötéves terv végéig esedékes feladatokat. megállapította, hogy a kisz alapszervezetek és uttorócsapatok hat év alatt csaknem 10.700 hektárral tájították elsősorban a városok és községek belterületé- nek, az új lakótelepek, iskolák környékének, tündejét, . . . hater hektáron teljes egészében társadalmi munkában végezték a fási- tást, egyébként összesen több mint 54 millió facsemetét és 2 millió suhángot ültettek el.

a harmadik ötéves terv hátralévő részében mintegy 200 millió, a negyedik ötéves tervben pedig körülbelül 500 millió facsemeté- nek és suhángnak kell földbe kerülnie, ezért kezdeményezte a kisz központi bizottságának titkársága, hogy a fiatalok vállalkozásának az eddiginél is nagyobb részt a zöldövezet bővítéséből, ezzel kapcsolatban öt területet jelölt meg az ifjú kommunisták és az uttorók segítőkészségének kamatoztatására. szorgalmazta példá- ul, hogy az erdőtelepítések során fordítsanak megkülönböztetett figyelmet a cellulóz-nyárfa ültetvények gyarapítására, a termelő- szövetkezetek, állami erdőgazdaságok és állami gazdaságok program- jának végrehajtására. vegyék ki részüket a mezőgazdasági majorok, városi, községi belterületek fásításából, a mezővédő erdősávok, a ligetek, stb. telepítéséből. pótolják a ,,fogházakat,, , , já- ruljanak hozzá a gyomtalanítási, talajvédelmi munkálatokhoz, s lépjenek fel az erdők, a fásított területek védelmében.

a kisz központi bizottságának titkársága lehetővé tette hogy az erdőgazdaságok fiatal dolgozói is bekapcsolódjanak a szakma ifjú mestere mozgalomba, az ifjú erdőmérnökök és tech- nikusok pedig megpályázzák a kiváló címet. tervbe vették, hogy az erdőgazdaságokban szakmai vetélkedőket szerveznek a 30 éven aluliak számára, az általános iskolákban ugyanakkor erdő és mezőgazdasági szakköröket alakítanak. azt is elhatározta a tit- kárság, hogy a fásításban és erdőtelepítésben kiemelkedő eredményt elérő megyei kisz-bizottságokat megjutalmazzák./mti/

--

- 32 -

9.24 bh

plw

bb 17. készül a sárréti írók, politikusok, néprajzosok hang- archivuma

1969. április 11.

vid/fm-ju ká la

a szeghalmi honismereti klub és a járási könyvtár dolgozóí ötletes formában állítanak emléket a sárréti íróknak, politiku- sainak, néprajzosainak, muzeológusainak, történészeinek. ké- szül a sárréti irodalmi-, helytörténeti bibliográfia. elhatároz- ták azt is, hogy a könyvtárban hang-archivumot rendeznek be. az utókor számára magno segítségével megörökítik azoknak a vissza- emlékezéseit, nyilatkozatait, akik itt születtek, itt végeztek kutató munkát, vagy innen származtak el az ország más tájaira. többek között megörökítik szabó pál, kónya lajos, sinka istván, fülöp károly sárréti visszaemlékezéseit. /mti/

--

bb 18. magyar és jugoszláv kutatóintézet együttműködése

1969. április 11.

vid/kz/mmé-ju ká la

hasznos megállapodást kötött a szarvasi öntözési és rizs- termesztési kutató intézet a belgrád-zimonyi mezőgazdasági ku- tató intézettel. az egyezmény értelmében ez évtől kezdődően ma- gyarországon is termelnek jugoszláv hibridkukorica vetőmagot. 1969-ben a szarvasi kutatók szakmai irányításával több békés és csongrád megyei állami gazdaság együttesen 530 holdon termel vető- magot az elmúlt években kipróbált és bevált jugoszláv hibridek- ből. az egyezmény révén a termelők egyenlő feltételekkel jutnak majd mind a hazai, mind pedig a jugoszláv hibrid vetőmaghoz, ugyanakkor a valutamegtakarítás is számottevő lesz. /mti/

--

bb 19. árelenőrző albizottság a viii. kerületben

1969. április 11.

i gj/mm-ju la

árelenőrző albizottság működik a viii. kerületi tanács ipari állandó bizottsága mellett. az albizottság aktivistái fo- lyamatosan és rendszeresen figyelemmel kísérik, hogy a józsefvá- rosi vállalatok, szövetkezetek, magánkisiparosok betartják -e a megengedett árkereteket, s nyomon követik az árváltozásokat. tapasztalataikról időről-időre tájékoztatják a tanács illetékes vezetőit. öröndetés jelenség, hogy az elmúlt esztendőben a mint- egy 160 árelenőrző vizsgálat alapján egyszer sem kell szabálysér- tési eljárást kezdeményezniük. /mti/

--

-33-

9.29 bh

plw

bb 20. új szobadisz: a ,, magyar ananász,,

vid/kz-ju ká la

1969. április 11.

zöldell a kukorica - egyelőre ugyan még nem a határban, hanem a baranyai házak napsütötte ablakaiban. kedves, szép szökást elevenítettek fel az idei tavaszon számos falusi-városi csaláznál. kis tányérba, tálba félbevágott kukoricacsövet állítottak, vizet öntöttek köréje és elhelyezték az ablakban. a meleg napsugarak hatására a tányérka alján hajszálgyökérzet fejlődött ki és ezen keresztül ,, táplálkozik,, most a kukoricacső a sárga szemek hosszukás zöld leveleket hajtottak, amelyek helyenként az arasznyi hosszúságot is elérik. valaha termésbecslő jelentősége volt ennek a szokásnak; a gazdák tavasszal 10/10 módon állapították meg, mennyire csiraképes a kukoricájuk és ebből következtettek a várható terméshez. ma már természetesen nincs szükség ilyen házi vizsgálatra, de azért a kilevelesedett kukoricacsövek megmaradtak - szobadisznek. a zöldleveű, sárgaszemű csövek hasonlítanak a ritka déli gyümölcsöshöz: az ananászhoz.
/mti/

--

bb 21. ,, koronázás,, a duna-menti erdőkben

vid/kz/-ju ká la

1969. április 11.

megkezdődött a tavaszi vadszámlálás a duna-tisza között. az erdőt, mezőt járó vadászok tapasztalatai szerint egészséges az apróvadállomány, s helyenként a vadtelítettséggel is elége-dettek. az erdei vadrezervátumokban, a gondos vadvédelem eredményeképpen, jó az állatok tavaszi kondíciója. elfoglalták régi, megszokott élőhelyüket a szarvastehenek, s megkezdődött a tavaszi gímszarvas ,, koronázás,,. a télen elhullajtott agancsukat újra megnövesztik az erdők ,, királyai,,. általában 120 nap alatt - fejlődik olykor 9-10-11 kilogrammosra is a trófea - a télen ,, levett,, trófeákból ítélve az idén is sok szarvasbika visel majd arany- ezüst, illetve bronzérmes koronát.

a télen összegyűjtött több száz trófeából házi kiállítást rendeznek a gemenci állami erdő-, és vadgazdaságban, /mti/

--
-34-

9.35 bh

pus
1000 Dm

1000 Dm

bb 22. áprilisi ,, sajtókonferencia,, a rádióban

1 ol/mm bh la

1969. április 11.

a rádió április 1., sajtókonferenciájának,, témája az építésügy. a kossuth adón április 21-én 18 órakor bondor józsef miniszterrel az élen az építésügyi és városfejlesztési minisztérium vezető munkatársai és más illetékesek válaszolnak a közönség és a napilapok képviselőinek. az építkezésekkel és az építőiparral kapcsolatos kérdéseket április 14-ig lehet levelezőúton a rádió címére beküldeni./mti/

--

bb 23. tanulmányterv a földgáz mezőgazdasági hasznosítására

vid/kz ká bh la

1969. április 11.

tanulmánytervet készített a dél-alföldi mezőgazdasági kísérleti intézet a földgáz csongrád, békés, és bács megyében történő mezőgazdasági hasznosítására. az intézet termelés-fejlesztési osztályának 13 főből álló kutatócsoportja 150 termelőszövetkezet és állami gazdaság adottságait vizsgálta meg. sokoldalú számításai szerint a szénhidrogén használata a mezőgazdaságban is olcsóbbnak ígérkezik az eddig használt energiaforrásoknál.

a tanulmányterv a vizsgált 150 gazdaság közül 60-at talált alkalmasnak arra, hogy megfelelő beruházással rátérjen a földgáz felhasználására. a kutatócsoport tudományosan megalapozott részletes javaslatokat dolgozott ki az egyes mezőgazdasági ágazatok ilyen vonatkozású fejlesztésére. az új energiára való áttérést most még elsősorban a jó anyagi helyzetben lévő, korszerűen berendezett gazdaságok részére ajánlják ./mti/

--

9.40/szb

- 35 -

pus
1000 Dm

bb 20. új szobadisz: a ,, magyar ananász,,

vid/kz-ju ká la

1969. április 11.

zöldell a kukorica - egyelőre ugyan még nem a határban, hanem a baranyai házak napsütötte ablakaiban. kedves, szép szökést eleventettek fel az idei tavaszon számos falusi-városi csaláznál. kis tányérba, tálba félbévágott kukoricacsövet állítottak, vizet öntöttek köréje és elhelyezték az ablakban. a meleg napsugarak hatására a tányérka alján hajszálgökrézet fejlődött ki és ezen keresztül ,, táplálkozik,, most a kukoricacsőként az arasznyi hosszúságú zöld leveleket hajtottak, amelyek helyen jelentősége volt ennek a szokásnak; a gazdák tavasszal 100% módon állapították meg, mennyire csiraképes a kukoricájuk és ebből következtek a várható terméshez. ma már természetesen nincs szükség ilyen házi vizsgálatra, de azért a kilevelesedett kukoricacsövek megmaradtak - szobadisznek. a zöldlevelű, sárgaszemű csövek hasonlítanak a ritka déli gyümölcshöz: az ananászhoz. /mti/

--

bb 21. ,, koronázás,, a duna-menti erdőkben

vid/kz/-ju ká la

1969. április 11.

megkezdődött a tavaszi vadszámlálás a duna-tisza közén. az erdőt, mezőt járó vadászok tapasztalatai szerint egészséges az apróvadállomány, s helyenként a vadtelítettség is elégedettek. az erdei vadrezervátumokban, a gondos vadvédelem eredményeképpen, jó az állatok tavaszi kondíciója. elfoglalták régi, megszokott élőhelyüket a szarvastehenek, s megkezdődött a tavaszi gímszarvas ,, koronázás,, a télen elhullajtott agancsukat újra megnövesztik az erdők ,, királyai,, általában 120 nap alatt - fejlődik olykor 9-10-11 kilogrammosra is a trófea - a télen ,, levetett,, trófeákból itélve az idén is sok szarvasbika visel majd arany- ezüst, illetve bronzérmes koronát.

a télen összegyűjtött több száz trófeából házi kiállítást rendeznek a gemenci állami erdő-, és vadgazdaságban, /mti/

--
-34-

9.35 bh

pus
1000 Dm

bb 22. áprilisi ,, sajtókonferencia,, a rádióban

1 ol/mm bh la

1969. április 11.

a rádió április 1., sajtókonferenciájának,, témája az építésügy. a kossuth adón április 21-én 18 órakor bondor józsef miniszterrel az élen az építésügyi és városfejlesztési minisztérium vezető munkatársai és más illetékesek válaszolnak a közönség és a napilapok képviselőinek. az építkezésekkel és az építőiparral kapcsolatos kérdéseket április 14-ig lehet levelezőúton a rádió címére beküldeni. /mti/

--

bb 23. tanulmányterv a földgáz mezőgazdasági hasznosítására

vid/kz ká bh la

1969. április 11.

tanulmánytervet készített a dél-alföldi mezőgazdasági kísérleti intézet a földgáz csongrád, békés, és bács megyében történő mezőgazdasági hasznosítására. az intézet termelésfejlesztési osztályának 13 főből álló kutatócsoportja 150 termelőszövetkezet és állami gazdaság adottságait vizsgálta meg. sokoldalú számításai szerint a szénhidrogén használata a mezőgazdaságban is olcsóbbnak ígérkezik az eddig használt energiaforrásoknál.

a tanulmányterv a vizsgált 150 gazdaság közül 60-at talált alkalmasnak arra, hogy megfelelő beruházással rátérjen a földgáz felhasználására. a kutatócsoport tudományosan megalapozott részletes javaslatokat dolgozott ki az egyes mezőgazdasági ágazatok ilyen vonatkozású fejlesztésére. az új energiára való áttérést most még elsősorban a jó anyagi helyzetben lévő, korszerűen berendezett gazdaságok részére ajánlják. /mti/

--

9.40/szb

- 35 -

pus
1000 Dm

bb 24. megkezdődött a szocialista brigádvezetők III. országos tanácskozása

t st/tr-ju -cz

1969. április 11.

a szakszervezetek országos tanácsának és a kisz központi bizottságának rendezésében az építők székházának kongresszusi termében pénteken reggel 9 órakor megkezdődött a szocialista brigádvezetők III. országos tanácskozása.

csaknem 97.000 brigád több mint egymillió tagjának képviselésében mintegy ezer küldött vesz részt a tanácskozáson. az állami vállalatokon és intézményeken kívül képviseltetik magukat a mezőgazdasági termelőszövetkezetek és a kisipari szövetkezetek szocialista brigádjai is. ott van valamennyi szakma és korosztály képviselője, nagy számban vannak jelen a szocialista brigádok alapító tagjai.

az elnökségben helyet foglalt kádár jános, az mzm központi bizottságának első titkára, biszku béla, gáspár sándor, nyers rezső, a politikai bizottság tagjai, németh károly, a politikai bizottság póttagja, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, méhes lajos, a kisz központi bizottságának első titkára. ott volt a kormány több tagja, a társadalmi szervezetek és a szövetkezeti mozgalom vezetői. tagja volt az elnökségnek a szocialista brigádmozgalom számos kitüntetettje.

a tanácskozást az elnöklő dr. beckl sándor, szot titkár nyitotta meg. a szakszervezetek országos tanácsa és a kisz központi bizottsága nevében üdvözölte a tanácskozás résztvevőit.

- tanácskozásunk jelentőségét növeli - mondotta - hogy munkásosztályunk kezdeményezésére éppen tíz évvel ezelőtt született meg hazánkban a szocialista brigádmozgalom. egyetlen komábbi munkamozgalom sem volt ehhez hasonlóan alkalmas arra, hogy a dolgozóknak rejlt alkotó energiát, tehetséget felszárre hozza. e nevezetes évfordulón kifejezzük az egész társadalom elismerését és tiszteletét a tíz év előtti kezdeményezőknek és mindazoknak, akik az ő nyomdokain haladnak.

/ folyt. köv./

9.47/ju

10⁰⁰mo

10¹⁵ Dm

-36-

bb 24. / megkezdődött a 1. folyt./-ju

- tanácskozásunkat nem ünnepi ülésnek, hanem munka-értekezletnek szánjuk. célunk, hogy reálisan mérlegeljük az elmúlt időszak eredményeit, az új gazdasági mechanizmus viszonyainak megfelelő tendenciákat, a mozgalom hatását az egyénekre, a munkahelyi viszonyokra, és az egész társadalomra. őszintén számot kívánunk vetni a mozgalom tömegessé válásával együttjáró gondokkal, ellentmondásokkal és hibákkal is. szeretnénk kialakítani a szocialista brigádmozgalom további fejlődésének irányát, a mai idők követelményeinek megfelelő céljait és módszereit.

dr. beckl sándor megnyitója után gáspár sándor, a politikai bizottság tagja, a szot főtitkára tartotta meg beszámolóiról. / a beszámoló mai bb 1-es számú hírünkben közzéltük az embargót feloldjuk! /

/ folyt. köv./

bb 25. a középiskolások orosz nyelvi tanulmányi versenyének döntője

t tf/tr-ju -cz

1969. április 11.

pénteken délelőtt kezdődött meg az mszbt székházában. lugossy jeno, művelődésügyi miniszterhelyettes köszöntötte - a területi, megyei és fővárosi erőpróbák után - a döntőbe került 40 tanulót. közülük huszan orosz nyelvi tagozatu iskolába járnak. egyébként évről-évre körülbelül 120.000 résztvevője van a művelődésügyi minisztérium, a kisz kb és az mszbt által rendezett tanulmányi versenynek az általános iskolások, a szakközépiskolások és a gimnazisták részére. az idén - amint suara róbert egyetemi docens, a döntő zsűrijének elnöke elmondta, - különösen örvendetes a vidéki tanulók részvételi arányának és tudásának is szembeütő gyarapodása. többféle „ műfajban, „ kelveg elmondásából, ismeretlen írás megértéséből, valamint - s a nyelvtanulásnak ez a célja - társalgásból. a verseny legjobbjai a nyári szünetben a szovjetunióba utaznak, ugyanakkor ha az egyetemi felvételi vizsgákon az orosz nyelv is a felvételi tárgyak között szerepel, nekik ebből nem kell vizsgázniuk. az eredményt a tanév végén hirdetik ki. /mti/

--

10.30/ju

10⁰⁰mo

11³⁰ Dm

-37-

bb 26. súlyos erdő- és avartüzeket okozott a gondatlanság

tr bh -cz

1969. április 11.

az erdészeti és tűzrendészeti szervek felhívása és intézkedése ellenére még mindig számos helyen megszegik a tűzrendészeti szabályokat. erdőben, vagy annak közelében gazt égetnek, tüzet gyújtanak, illetőleg dohányoznak. emiatt az elmúlt napokban számos súlyos tüzeset keletkezett. legutóbb április 10-én pest megyében alator völgyében gyulladt ki egy 65 hektáros cserjés. a tüzet bartos józsef okozta, aki a tűzrendészeti szabályok megszegésével gazt égetett. ugyanezen a napon hasonló okból keletkezett tűz borsod megyében sajóvelezden, ahol 40 hold avar és 50 hold 10-12 éves tölgy, akác és cserje égett. a kár a keletkezett tüzeknél közel 200.000 forint. az erdőtüzek megelőzése érdekében a tűzrendészeti szervek figyelmeztetik a lakosságot és a kirándulókat, hogy erdőben, vagy erdő közelében tüzet ne gyújtsanak, ne dohányozzanak, gazt ne égessenek. egyéb helyen gazt csak szélcsendes időben és felügyelet mellett olyan helyen égessenek, ahol az a környezetre veszélyt nem jelent. a megelőző tűzrendészeti szabályok megszegésével szemben a tűzrendészeti szervek szabálysértési, illetve súlyosabb esetben büntető eljárást kezdeményeznek./mit/

--o

bb 17 m a Lottó nyerőszám

mm bh -cz

1969. április 11.

a sportfogadás és lottóigazgatóság tájékoztatása szerint tabon a járási művelődési házban megtartott 15. heti lottószóroláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

1, 21, 76, 86, 87.

/mt1/

11.10 bh

- 38 -

*H.S. no.
11.10.10*

bb 24. / megkezdődött a 2. folyt./-ju

gáspár sándor nagy tetszéssel fogadott beszéde után méhes lajos, a kiesz központi bizottságának első titkára mondotta el korreferátumát.

/ méhes lajos beszédét mai bb 2-es számú hírünkben közöltük. a beszédet a következő javítások figyelembevételével feloldjuk:

a 15-ik stencilen a beszéd második folytatása első bekezdésének első sorában a szöveg helyesen:

jelen van például kövesi béla, a borsodi vegyikombinát telepfenntartási részlegében dolgozó....

a 17-ik stencilen a negyedik folytatás első bekezdésének / a formalizmus minden élő.... / utolsó nyolc sorát: a formális munkaverseny elretentő....-tól beruházásának köszönhetőék-ig/

v i s s z a v o n j u k .

ezt a részt kérjük törölni./

méhes lajos beszédét nagy tapsal fogadták a jelenlévők.

ezután szünet következett.

/ folyt. köv./

11.15/ju

H.S. no

-39-

bb 28. tavasz tokaj-hegyalján: virágoznak a mandulások, fészkelnek a gémekek, kócsagok és bibicék

vid-ká szb -cz

1969. április 11.

véglegesen megérkezett a tavasz tokaj-hegyaljára. tarcal és más környékén, valamint a kopasz-hegy déli lankáin virágoznak a mandulafák, a bodrogparti községekbe pedig megérkeztek a régvárt vendégek: a fecskék és gólyák. a hosszalábú madarak először a falvak felett köröztek, majd egymás után foglalták el a tavaly elhagyott fészkeket. a fészkekrakást sokhelyen a lakosság is segíti. bodrogkeresztúron és tokajban számos ház kéményére ugynevezett fészektartókat szereltek, hogy elősegítsék a hosszú útról érkező madarak mielőbbi letelepedését. családalapításhoz készülődnek a vízimadarak a bodrogzug náddal és sással benőtt vízenyős területein is. a nehezen megközelíthető részekben keresik fészkekrakó helyüket a gémekek, a bibicék, a tőkésrécék. a tokaji halastó sással borított szigetén a halászok pénteken már fészket rakó kócsagot is láttak. /mti/

bb 29. torony kollégium pécs új egyetemi negyedében

vid-ká szb -cz

1969. április 11.

négyszáz személyes kollégium kivitelű munkálatait kezdték meg pécs új egyetemi negyedében. ha elkészül, az ország egyik legszebb ilyen létesítménye lesz és méltó szomszédja az impozáns klinikának, gazdasági székháznak, s a most készülő elméleti tömbnek. a kollégium egy volt homokbánya kámlanjában helyezkedik el. a terep adottságaihoz alkalmazkodva lépcsőzetesen emelkedik. déli homlokzata különlegesen szép teraszos kiképzésű lesz. a kilencszintes szálló-szárnyhoz kiszolgáló egységek, konyha, kulturális célokra is használható étterem csatlakozik. a tervezésnél messzemenően figyelembe vették a fiatalok igényeit. a kollégium szobái kétágyasak, a fekhelyek lehajthatók. a szintenként ismétlődő közösségi blokkhoz társalgó, tanulószoba, főzőhelyiség, mosdó, szárító- és élelmiszertároló tartozik. a 27 millió forint értékű építmény a tervek szerint 1971 őszén fogadja első lakóit. /mti/

bb 30. győri festőművész kiállítása budapesten

k gj/mm szb -cz

1969. április 11.

érdekes festészeti kiállítás nyílt pénteken a budalakk v. kerületi, balassi bálint utcai bemutatótermében. barabás lászló győri festőművész képei a budalakk festék- és műgyantagyárnak melakon beégethető zománcfestékével készültek. az anyagot alumíniumlemezre viszik rá, majd körülbelül 140 celsius fokon ráégetik.

a csaknem harminc érdekes alkotást a látogatók április 26-ig tekinthetik meg naponta 10-19 óráig. /mti/

11.40/szb

-40-

11.45 no

bb 31. április 14-24: kazah kulturális napok

ti te/tr bh -cz

1969. április 11.

pénteken a magyar-szovjet baráti társaságnál rendezett sajtótájékoztatón hernádi lászló bejelentette, hogy április 14-től kezdődően kazah kulturális napokat rendez hazánkban az mszbt, a művelődésügyi minisztérium és a hazafias népfőnt. az eseménysorozat, amely hasonlóan a más-szovjet szocialista köztársaságok kulturális napjaihoz, ezúttal is gazdag programot ígér - április 24-ig tart.

a megnyitó ünnepség 14-én este a vigszínházban lesz, s itt részt vesz a kulturális napokra hazánkba érkező öt tagú szovjet politikai küldöttség sz. n. imasev, a kazah kommunista párt központi bizottsága titkárnak vezetésével. a delegáció tagja lesz a. nuszup bekov, a kazah tudományos akadémia al-elnöke, aki elnöke a szmbt közelmultban megalakult kazah tagozatának. magyarországi vendégszereplésre jön a 85 tagú kazah állami népi ének- és táncgyűttes, valamint a kurmangazi népi hangszeregyűttes. az iparművészeti múzeum üvegcsarnokában a kazah népművészet színes anyagából nyílik kiállítás, ahol többek között egy berendezett eredeti jurttát is látható a közönség.

vidéki városokban is lesznek eseményei a kulturális napoknak: debrecenben, nyíregyházán, szolnokon fellép a kazah állami népi együttes, a másik művészcsoporthoz pedig győrött, soronban és szombathelyen vendégszerepel. a záróeseményre, a két együttes közös koncertjére április 22-én kerül sor a csepeli vas- és fémművek művelődési házában. /mti/

bb 32. fehérlik a mecsek-oldala

vid/ká bh -cz

1969. április 11.

a mecsek déli lejtője hófehérbe öltözött: virágbaborult mandulafák tizezrei díszítik a napsütötte hegyoldalt. az a különös jelenség figyelhető meg az idei tavaszon, hogy a hosszantartó hűvös időt felváltó nagy meleg hatására a korai, a középerő és a kései mandulafajtáknál egyszerre kezdődött a virágzás, amely máskor szakaszosan megy végbe és több hétig tart. páratlanul szép látványt nyújt ilymódon a mecsek, hiszen nem kevesebb, mint negyvenezer mandulafa pompás virágdíszében gyönyörködhetnek a pécsiek. amint a szakemberek megállapították: rendkívül duş volt a rügyképződés és a virágzás is kedvező körülmények között zajlik le, tehát a mecsek-alján - az ország legnagyobb manduláskertjében - gazdag termésre lehet számítani az idén. /mti/

11.48/szb

- 41 -

11.55 no

bb 33. új magyar találmány, a vulkolor gyártását kezdték meg Zalaegerszegen

vid-ju ká -cz

1969. április 11.

a zala megyei kerámia és cserépkályhagyár zalaegerszegi üzemében új magyar találmány, a vulkolor elnevezésű falburkoló anyag gyártását kezdték meg. a sav, fagy és vízálló, különböző méretű és színes burkolóanyagot hazai nyersanyagból állítják elő. felhasználási lehetősége sokrétű. alkalmas például lakóépületek homlokzatának burkolására. elsőnek a baranya megyei állami építőipari vállalat próbálta ki az új építőanyagot. a baranyaiak előregyártott épületelemekre ragasztják fel a vulkolor-t, s ezzel a költséges vakolást pótolják. a vulkolor felhasználása gyorsítja az építkezést és tartósan szép marad az épület. a zala megyei kerámia és cserépkályhagyár ebben az évben 10.000 négyzetméter vulkolor burkolólapot díszít. /mt1/

--

bb 34. megkezdte tevékenységét a területi bányaműszaki felügye-
lőség szolnokon

vid-ju ká -cz

1969. április 11.

az alföldi olajkutatás központjában, szolnokon megkezdte munkáját a területi bányaműszaki felügyelet, amelyet kormányrendelet alapján márciusban hívtak életre. az országos bányaműszaki felügyelettel fokozatosan átveszik a szolnok, bácskiskun, csongrád, békés megyére és szeged megyei jogú városra vonatkozó dokumentumokat. a felügyelet képzett szakemberei felügyeletet gyakorolnak a kőolaj és földgázkutatás, illetve a kőolaj és földgázbányászat biztonsága felett. ellenőrzik a termelőszövetkezetek, üzemek birtokában lévő homok és kavicsbányákat, tőzégbányákat, a téglagyári agyagbányákat felügyeletet gyakorolnak a geoszeizmikus kutatás, a nagymélységű kutató tevékenység, a termálásvány és gyógyforrásvíz termelés biztonsága felett. /mt1/

--

-42-

11.55/szb

no no

bb 35. szolnok megyei kezdeményezés: tizenötezer ipari szakmunkás képzése felett vállal védnökséget a kisz

vid-ju ká -cz

1969. április 11.

a kisz szolnok megyei bizottságának pénteki ülésén határozatot fogadtak el arról, hogy védnökséget vállalnak a szakmunkásképzés felett. szolnok, karcag, mezőtúr, kisujszállás, kunszentmárton, tiszafüred nagyobbarányú iparosításával a negyedik öt-éves tervben mintegy 14-15 ezer új ipari szakmunkásra lesz szükség, s már 1971-ig kétezer jól képzett fiatal szakmunkást várnak az üzemek. a program megvalósítása érdekében szolnokon megkezdte működését az ország első vidéki pályaválasztási intézete. a kisz szervezetek és az uttörő vezetők segítséget nyújtanak az irányított pályaválasztás megszervezéséhez, szorgalmazzák az üzemekbe kerülő fiatalok szociális, kulturális körülményeinek javítását. /mti/

--

bb 36. az első negyedévben naponta 587 tonna cseppfolyós ammóniát gyártott a tiszai vegyi kombinát

vid-ju ká -cz

1969. április 11.

a tiszai vegyi kombinát nitrogén műtrágyagyárának bővítésével egyidőben a műszaki szakemberek 170 olyan technológiai módosítást vezettek be, amelyek a berendezések hatásfokát növelték és elősegítették a termelési költségek csökkentését. a műszaki intézkedések megvalósításával lehetőség nyílt a gépek teljesítményének maximális kihasználására és ez az első negyedévben már az eredményekben is megmutatkozott. bár a folyamatos termelést kisebb karbantartási munkák zavarták, mégis három hónapos átlagban naponta 587 tonna cseppfolyós ammóniát gyártottak. ilyen átlagteljesítményt negyedéves szinten magyar vegyipari üzemben még nem érték el. a gépi berendezések kapacitásának maximális kihasználásával a tvk dolgozói az első negyedévre vállalat termelési tervüket ammóniából 3 ezer, 34 százalékos nitrogén hatóanyagú műtrágyából pedig 2 ezer tonnával szárnyalták túl. ez azt jelenti, hogy a tavaszi mezőgazdasági munkához az előirtnál több műtrágyát adtak. /mti/

--

-43-

11.55/ju

1205

bb 37. nőküldöttség utazott a szovjetunióba

t fe/hné bh -cz

1969. április 11.

a szovjet nőbizottság meghívására pénteken kilenc-
tagu magyar veterán nőküldöttség utazott a szovjetunióba. a
tanácsköztársaság harcaiban részt vett magyar nők két hetet
töltenek a baráti szovjetunióban. a ferihegyi repülőtéren
a küldöttség bucsúztatására megjelent erdei lászlóné, a mnot
elnöke, s ott volt tyitov asszony, a szovjetunió budapesti
nagykövetének felesége./mti/

bb 39. iskolaorvosok Ünnepi ülése

k gj/mm szb -cz

1969. április 11.

a fodor józsef iskola egészségügyi társaság pénteken a weil
teremben ünnepi ülést rendezett a tanácsköztársaság megalakulá-
sának 50. évfordulója tiszteletére. dr. sárkány jeno professzor,
a heilm pál kórház igazgató-főorvosa a tanácsköztársaság és a
gyermekesegészségügy címmel tartott előadást. dr. körmendi istván,
a fővárosi tanács egészségügyi főosztályának osztályvezetője a
profilaktikus tevékenység a gyermekorvosok és az iskola orvosok
munkájában, dr. simon gyula, a magyar pedagógiai társaság főtítká-
ra a tanácsköztársaság és a pedagógia, dr. métneki jános, az
egészségügyi felvilágosítási központ igazgatója a tanácsköztár-
saság és az egészségnevelés címmel adott elő./mti/

bb 40. az mszmp központi bizottsága is képviselteti magát
a német kommunista párt első kongresszusán

hné szb -cz

1969. április 11.

1969 április 12-13-án essenben tartják a német kommunista
párt első kongresszusát, amelyen a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottsága megfigyelővel képviselteti magát. orbán
lászló, az mszmp központi bizottságának tagja pénteken elutazott
a kongresszusra. orbán elvtársat a ferihegyi repülőtéren gyenas
andrás, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője bucsúztatta.
/mti/

12.05/szb

-44-

12/12

bb 38. Uj biztosítási lehetőségek - az állami biztosító
sajtótájékoztatója

t kf/kf bh -cz

1969. április 11.

hagyományos sajtótájékoztatóját „némi késéssel”, de ju-
bileumi eseménnyel egybekötve tartotta pénteken a magyar sajtó
házában az állami biztosító.

fehér sándor vezérigazgató elmondotta, hogy husz esztende-
je, 1949. áprilisában 16 bel- és 7 külföldi intézetből,
valamint 200 kis, helyi társaságból, egyesületből alakult az ál-
lami biztosító, amely a két évtized alatt díjbevételeit negyvensze-
resére növelte. a kártérítések összege ez alatt az idő alatt
nyolcvanszorosa emelkedett, s 177 millió forint helyett ma már
30 milliárd forint az életbiztosítások összege. jelenleg mintegy
6 millió forint biztosítást kezelnek az intézet fiókjai,
kirendeltségei. tavaly kerekén 1 millió kárt rendezett a biz-
tosító.

az állami biztosító az igények alapján rendszeresen tovább
fejleszti a biztosítási módokat. az idén is bevezetett néhány
újabb biztosítási lehetőséget. az év elejétől, díjmelés nélkül
bővítették a mezőgazdasági kockázatvállalások körét. e szerint
egyebek között a fagybiztosítás határidő nélkül terjed ki a
szántóföldi növények, a dohány és a palántázott zöldségfélék
állományát pusztító tavaszi fagykárokra. az árvízkároknál az
eddig 50 százalék helyett 60 százalék a tártérítés mértéke. a
viharkárokat - az almakárok kivételével - a szél erősségétől
függetlenül megtérítik. ugyancsak kifizetik az üvegfelület,
vagy a fólia alatt termelt zöldségfélék jégkárait.

a gépjármű biztosításban most vezették be a részleges casco-
biztosítást, amely módot nyújt az autótulajdonosoknak arra, hogy
csak a legveszélyesebbnek tartott esetekre kössenek biztosítást.
ez elsősorban a gépkocsi ellopásából eredő károkra vonatkozik,
de fedezetet nyújt baleset, tűz, villám-csapás, árvíz és vihar-
károk esetére is. az állami biztosító az autótulajdonosok ki-
váltására kiterjesztette a casco biztosítást néhány nyugati or-
szágra is. osztrák, olasz és nyugatnémet társaságokkal kötött
megállapodás értelmében ezekben az országokban 200 dollár ere-
jéig fedezik a balesetet szenvedett magyar gépkocsi javítását.
amennyiben ez az összeg nem elegendő ahhoz, hogy a kocsit üzem-
képes állapotba hozzák, a külföldi társaság hazaszállíttatja
a gépkocsit. a „nyugati-casco”, két hétre 165 forintba kerül.
akinek nincs itthon casco biztosítása, esetenként 330 forint elle-
nében igénybeveheti az új szolgáltatást./mti/

- 45 -

12/12

bb 41. számszezer öntözőcső szekszárdról

vid-ju ká -cz

1969. április 11.

az ország minden tájára szállítja a mezőgazdasági esőztető berendezéseket a szekszárdi „Öntözőcsőgyár”, a tolna megyei mezőgazdasági gépjavitó vállalat. ebben az évben 120.000 hidegen hengerelt szalagacél öntözőcsövet, 32.000 bronz- és műanyag szórófejet, továbbá 14.000 tolózárát, s a csövek elágaztatásához szükséges többtízezer különböző méretű idomot gyártanak. bár ez a mennyiség négyszerese a tavalyinak, a kereslethez mérten mégsem elegendő. a szekszárdi vállalat többet is tudna gyártani, ha az alapanyag beszerzéssel kapcsolatos nehézségek nem akadályoznák munkáját. tekintettel a szármak igérkező időjárásra, arra törekednek, hogy az egész évre tervezett öntözőcső és tartozék mennyiség háromnegyede még az első félévben elkészüljön. /mti/

.-.

bb 42. hajduszoboszló felkészülten várja a vendégeket

vid-ju ká -cz

1969. április 11.

pénteken délelőtt a béke gyógyüdülő különtermében tartotta ülését a hajduszoboszlói városi tanács végrehajtó bizottsága, amelyen a fürdőidényre való felkészülésről tárgyaltak. a hajdusági fürdőváros az idén is több mint egymillió vendéget vár. eddig a külföldi vendégek igényesebb elhelyezésére nem volt lehetőség, mosta nyári fődényben átadják rendeltetésének a korszerű új szállót, amely a balatoni szállók tipustervei alapján készül. a strandfürdő közvetlen szomszédságában épült 140 ággyas, szállóból a múlt évben átadott korszerű étterme és gyógyfürdőbe is el lehet jutni, a strandfürdő területére pedig közvetlen bejárata lesz. nemrég új gyógyrésztület helyeztek üzembe. az idén elkészül a strandfürdő területén a versenymedence továbbá az emeletes turistaház, amelyet a kemping területén építenek fel. nagyarányú parkosítás kezdődött, javítják a kereskedelmi ellátást. /mti/

.-.
-46-

12.45/ju

13³⁰

20

bb 43 tizenhetedszer itélték el

vid-ju ká -cz

1969. április 11.

lopásért, csalásért, erőszakos nemi közöszlítésért, vagyon elleni bűncselekményekért már tizenhatszor itélték el bán károly ötvenhat éves mezőkeresztesi alkalmi munkást, ará kiszabott büntetések időtartama együttesen meghalata a tizennyolc évet. még ez a tetemes büntetéssorozat sem bizonyult elegendőnek ahhoz, hogy az egyébként ötgyermeks, saját házzal, kisebb földingatlannal rendelkező embert a bűnözéstől visszatartsa. ez év március 27-én a miskolci széchenyi utcai 106-os önkiszolgáló csemegeüzletben pálinkát, bort, csokoládét és egyéb árut lopott.

igy került immár tizenhetedszer, ezuttal a miskolci járásbírósa elé, amely lopásért nyolc hónapi börtönre ítélte. az ítélet jogerős. /mti/

.-.

bb 44. műszaki könyvtármuzeum miskolcon

vid-ju ká -cz

1969. április 11.

a miskolci nehézipari műszaki egyetemén épülő egyetemi könyvtárban megkezdtek a műszaki könyvmuzeum berendezését. az olvasótermi rész hatalmas, faburkolatú, légkondicionált termében helyezik el azokat a nagyértékű könyvritkaságokat, amelyek a felsőoktási intézmény elődjének, a salmechányai bányatisztképzőnek hallgatói használtak. több mint ötezer, 1850 előtt megjelent műszaki könyvet mutatnak be.

a nagyértékű gyűjteményben szerepel többek között georgius agricolának az 1550-es években megjelent ásványtana, kepler több első kiadásu munkája. a könyvmuzeum egyik érdekessége lesz a franciaországban, napoleon idejében megjelent műszaki folyóiratok gyűjteménye.

a műszaki könyvmuzeumot a könyvtár átadásával egyidőben, április végén nyitják meg. /mti/

.-.
-47-

13.00

13²⁵

bb 45. időjárásjelentés

hné bh- cz

1969. április 11.

a meteorológiai intézet jelenti április 11-én, pénteken délben 12 órakor:

kevesebb napsütés

a bordeaux-bécs-moszkva-vonattól északnyugatra több hullámban meleg, nedves levegő áramlik európa nyugati és északi részei fölé. hatására ott változókéony időjárás uralkodik. sokfelé esik az eső; helyenkint viharos szelek fujnak. az említett vonattól délkeletre lassu, északi mozgások következtében általában kevés a felhő, reggel több helyen párák, ködös az idő. a kárpát-medencét szombaton eléri a nyugatról áramló meleg, nedves levegő, kevesebb lesz a napsütés, de esőre elsősorban a nyugati megyékben lehet számítani.

házánkban csütörtökön egész napon át derült, csendes, csapadékmentes idő volt. a hőmérséklet napközben a duna vonalától keletre 13-17, ettől nyugatra 17-20 fokig emelkedett. pénteken hajnalra szeszélyes területi eloszlásban minusz 4 - plusz 7 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt keleten derült, máshol fátyolfelhős volt az ég. a hőmérséklet 11 órakor 14-18 fok között váltakozott.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 11,1 fok volt, 1,1 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor a hőmérséklet budapesten 17 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 mm, erősen süllyed.

várható időjárás szombaton estig: nyugat felől kisebb felhőátvonulások, elsősorban nyugaton és északon helyenkint kisebb eső. időnként megkülönböztető délnyugati szél. enyhébb éjszaka. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 3-8 fok között, északkeleten egy-két helyen gyenge talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 15-20 fok között.

a duna vizállása budapestnél 304 centiméter./mti/

- 48 -

13.05 bh

Bokno

bb 46.

a mezőgazdasági balesetek csökkentéséért

1 jf/tr szb 1e

1969. április 11.

a mezőgazdasági nagyüzemekben a jó időt kihasználva javában halad a tavaszi munka, de ezzel együtt sajnos egyre-másra jelentik a szezon első nagyobb baleseteit. a mém munkügyi főosztálya rendszeresen nyilvántartja a statisztikai adatokat, amelyek arra utalnak, hogy a mezőgazdaságban komoly gondot okoznak a balesetek. az elmúlt évi adatok szerint az állami gazdaságokban ugyan az előző évhez képest kevesebb halálos baleset történt, ellenben a termelőszövetkezetekben feltűnően romlott a helyzet. a közös gazdaságokban a halálos kimenetelű balesetek száma meghaladta a 200-at, ami azt jelenti, hogy egy év alatt 40-nél több a gondatlanság, a felelőtlenség áldozatainak a száma. a halálos balesetek 72 százaléka történt a termelőszövetkezetekben, ahol ugyilátszik még nem érvényesítik kellő eréllyel a munkavédelmi óvó-rendszabályokat.

a mém illetékesei megvizsgálták azt is, hogy milyen területeken fordulnak elő leggyakrabban balesetek. az állami szektorhoz tartozó üzemekben az új technológiák bevezetésénél adódik a legtöbb nehézség, ugyanis a korszerű módszerekkel kapcsolatos munkavédelmi oktatás gyakran nem kielégítő.

a minisztérium idén a balesetvédelmi intézkedések fokozottabb ellenőrzésével, a munkavédelmi felelősök kijelölésével igyekszik hozzájárulni a balesetek számának csökkentéséhez. /mti

.-

bb 47. első filmes rendezők bemutatkozó fóruma kőszegen - sajtótájékoztató a harmadik kőszegi ifjusági filmnapok programjáról

t pr/mm szb zs

1969. április 11.

április 24-29 között rendezik meg harmadizben a kőszegi ifjusági filmnapokat, az első filmes rendezők bemutatkozó fórumát - tájékoztatta az újságírókat pénteken a magyar sajtó házában benke ferenc kőszeg város tanácsának vb elnökhelyettese. a többi közt elmondotta: a rendezvényt sorozat célja elsősorban az, hogy bemutatókkal, közönség-művész találkozókkal, hasznos eszmecsere-kkel segítse a magyar filmgyártás megújulását.

/folyt. köv./

13.35/szb

-49-

Bokno

bb 47. /első filmes... 1. folyt./-szb

az előző két rendezvénysorozat tapasztalatai bizonyítják, hogy az ifjúsági filmnapoknak - közönségsikerük mellett - esztétikai, művészet-esztétikai, izlésformáló hatásuk van. Az idei filmnapokon öt első filmes rendező mutatkozik be alkotásával. Közszeregen lesz a hazai debütátója gyarmathy livia filmjének, amely „ismeri a szandi-mandit”, címmel a nagyüzemi munkások életét ábrázolja. gyöngyössi imre alkotása, a „virágvasárnap”, a tanácskörtársaság egyik hiteles történelmi eseményét dolgozta fel, a sára sándor rendezte „feldobott kő”, egy fiatalember férfivá válását kíséri figyelemmel, a „sziget a szárazföldön”, pedig, amelyet elek judit rendezett, egy idős asszony mozgalmas napjait meséli el. az ötödik premier-film, gábor pál, „tiltott terület”, című alkotása azt kutatja, milyen sok tényezőből tevődik össze az igazság. az ifjúsági filmnapok programjában helyet kapott több rövidfilm-sorozat is. műsort állítottak össze gyermekrajz- és kábé-filmekből, a balázs béla filmstúdió alkotásaiból, természet- tudományos rövidfilmekből, a filmművészeti főiskola végzős növendékeinek vizsgafilmjeiből, illetve „a hétköznapi hősei”, címmel dokumentumfilmekből.

a nézők, kritikusok, filmértők négy szakmai tanácskozáson megvitathatják ki véleményüket, tapasztalataikat. 25-én az ifjúsági filmgyártás helyzetéről rendeznek vitát, rákövetkező nap az iskolai filmoktatás feladatait elemzik, ankétot tartanak „mit vár a magyar ifjúság a pályakezdő fiatal művészekről”, címmel, s végül vitatéma lesz a munkásábrázolás a filmművészetben. /mti/

--

bb 50 tüzoltásközben meggyuladt a ruhája - belehalt égési sebeibe

vid/ká bh hk

1969. április 11.

avartüz áldozata lett esztergomban mogyorósi józsef 70 éves nyugdíjas, aki avart égetett. a tűz gyorsan átterjedt a közeli dombon levő bokros területre. az idős ember észrevette, el akarta oltani, de közben meggyuladt a ruhája. olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy sérüléseibe belehalt. /mti/

- 50 -

13.45 bh

13.45
14.25

bb 48. fásítási ankét szombathelyen

vid/ká bh hk

1969. április 11.

pénteken délelőtt szombathelyen rendezték meg a vas megyei fásítási ankétot, amelyen erdőgazdasági, vízügyi, utügyi, állami gazdasági, termelészövetkezeti és tanácsi szakemberek vettek részt. az ankétot máthé sándor, a vas megyei tanács vb. elnökhelyettese nyitotta meg. többek között bejelentette, hogy vas megyében az elmúlt évben kilenc millió forintot fordítottak a tsz-ek erdőfelújításra, erdőtelepítésre, s ebben az évben 10-12 millió forintot költenek erre a célra. több százezer kis fát ültet el a lakosság is társadalmi munkában.

a megnyitó után dr. gaál jános, az erdészeti és faipari egyetem rektorhelyettese tartott előadást. /mti/

--

bb 49. üzemi robbanás - három könnyű sérült

vid/ká bh hk

1969. április 11.

esztergomi labor műszeripari művekben felrobbant az egyik savazó kádban összegyűlt hidrogéngáz. három dolgozó könnyebben megsérült, de a robbanás után valamennyiüket hazaengedték a kórházból. anyagi kár nem keletkezett. a baleset ügyében a vizsgálat folyik. /mti/

--

bb 51. irodalmi vándorgyűlés orosházán

vid/ká bh hk

1969. április 11.

a magyar irodalomtörténeti társaság, a tit irodalmi és nyelvi szakosztályainak országos választmányja a 225. évfordulóját ünneplő orosházán rendezi meg háromnapos vándorgyűlését. ebből az alkalomból pénteken hazánk minden tájáról mintegy 150 irodalmár, történész, nyelvész, szerkesztő és kiadóhivatali szakember érkezett a városba. a városi tanács dísztermében rendezett megnyitón „művészet és szocializmus”, címmel köpeczi béla, a választmány elnöke tartott előadást.

a költészet napjáról irodalmi esten emlékezett meg a vándorgyűlés. közreműködött többek között keresztury dezső, bodor tiber, juhász jácint és bíró gyöngyi.

szombaton darvas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke „szociográfia és irodalom”, címmel tart előadást, amit vita követ. /mti/

--
- 51 -k

14.05 bh

14.05
14.25

bb 47. /első filmes... 1. folyt./-szb

az előző két rendezvényt sorozat tapasztalatai bizonyítják, hogy az ifjúsági filmnapoknak - közönségsikerük mellett - esztétikai, művészet-esztétikai, izlésformáló hatásuk van. Az idei filmnapokon öt első filmes rendező mutatkozik be alkotásával. Közülük lesz a hazai debütatója Gyarmathy Livia filmjének, amely „ismeri a szandi-mandit”, címmel a nagyüzemi munkások életét ábrázolja. Gyöngyössi Imre alkotása, a „virágvasárnap”, a tanácskörtársaság egyik hiteles történelmi eseményét dolgozta fel, a Sára Sándor rendezte „feldobott kő”, egy fiatalember férfivá válását kíséri figyelemmel, a „sziget a szárazföldön”, pedig, amelyet Elek Judit rendezett, egy idős asszony mozgalmos napjait meséli el. az ötödik premier-film, Gábor Pál, „tiltott terület”, című alkotása azt kutatja, milyen sok tényezőből tevődik össze az igazság. az ifjúsági filmnapok programjában helyet kapott több rövidfilm-sorozat is. műsort állítottak össze gyermekrajz- és házi-filmekből, a Balázs Béla filmstúdió alkotásaiból, természet-tudományos rövidfilmekből, a filmművészeti főiskola végzős növendékeinek vizsgafilmjeiből, illetve „a hétköznapi hősei”, címmel dokumentumfilmekből.

a nézők, kritikusok, filmértők négy szakmai tanácskozáson megvitathatják ki véleményüket, tapasztalataikat. 25-én az ifjúsági filmgyártás helyzetéről rendeznek vitát, rákövetkező nap az iskolai filmoktatás feladatait elemzik, ankétot tartanak „mit vár a magyar ifjúság a pályakezdő fiatal művészekről”, címmel, s végül vitatéma lesz a munkásábrázolás a filmművészetben. /mti/

--

bb 50 tüzoltásközben meggyuladt a ruhája - belehalt égési sebeibe

vid/ká bh hk

1969. április 11.

avartűz áldozata lett esztergomban mogyorósi József 70 éves nyugdíjas, aki avart égetett. a tűz gyorsan átterjedt a közeli dombon levő bokros területre. az idős ember észrevette, el akarta oltani, de közben meggyuladt a ruhája. olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy sérüléseibe belehalt. /mti/

- 50 -

13.45 bh

13.45
14.25

bb 48. fásítási ankét szombathelyen

vid/ká bh hk

1969. április 11.

pénteken délelőtt szombathelyen rendezték meg a vas megyei fásítási ankétot, amelyen erdőgazdasági, vizügyi, utügyi, állami gazdasági, termelőszövetkezeti és tanácsi szakemberek vettek részt. az ankétot Máthé Sándor, a vas megyei tanács vb. elnökhelyettese nyitotta meg. többek között bejelentette, hogy vas megyében az elmúlt évben kilenc millió forintot fordítottak a tsz-ek erdőfelújításra, erdőtelepítésre, s ebben az évben 10-12 millió forintot költenek erre a célra. több százezer kis fát ültet el a lakosság is társadalmi munkában.

a megnyitó után dr. Gaál János, az erdészeti és faipari egyetem rektorhelyettese tartott előadást. /mti/

--

bb 49. üzemi robbanás - három könnyű sérült

vid/ká bh hk

1969. április 11.

esztergomi labor műszeripari művekben felrobbant az egyik savazó kádban összegyűlt hidrogéngáz. három dolgozó könnyebben megsérült, de kórházba nem szállították őket. a kórházba szállítottak a kórházba. anyagi kár nem keletkezett. a baleset ügyében a vizsgálat folyik. /mti/

--

bb 51. irodalmi vándorgyűlés orosházán

vid/ká bh hk

1969. április 11.

a magyar irodalomtörténeti társaság, a tit irodalmi és nyelvi szakosztályainak országos választmánya a 225. évfordulóját ünneplő orosházán rendezte meg háromnapos vándorgyűlését. ebből az alkalomból pénteken hazánk minden tájáról mintegy 150 irodalmár, történész, nyelvész, szerkesztő és kiadóhivatali szakember érkezett a városba. a városi tanács dísztermében rendezett megnyitón, „művészet és szocializmus”, címmel Köpeczi Béla, a választmány elnöke tartott előadást.

a költészet napjáról irodalmi esten emlékezett meg a vándorgyűlés. közreműködött többek között Keresztury Dezső, Bodor Tibor, Juhász Jácint és Bürös Gyöngyi.

szombaton Darvas József, a magyar írók szövetségének elnöke „szociográfia és irodalom”, címmel tart előadást, amit vita követ. /mti/

--

- 51 -k

14.05 bh

14.05
14.25

bb 52. dél-magyarországi gyermekgyógyászok tudományos ülése
orosházán

vid/ká bh hk

1969. április 11.

a magyar gyermekorvosok társasága dél-magyarországi decent-
ruma kétnapos tudományos ülést rendez az újratelepítésének 225.
évfordulóját ünneplő orosházán. a környékbeli megyék kórházai-
ból, gyermekintézményeiből érkezett vendégeket dr. süle józsef,
a városi tanács vb elnöke köszöntötte. pénteken az elsőnapon
husz előadás hangzott el. többek között a gyermekkori szervát-
ültetésről, a koraszülöttek helyes kezeléséről, a fülészeti
és fogászati hálózat fejlesztéséről.

a tudományos ülés második napján dr. boda domonkosnak,
a szegedi gyermekklinika professzorának vezetésével szakmai vi-
tát rendeznek. /mti/

--

bb 53. magyar bajnokságra és duna-kupa mesterbajnokságra
készülnek a fodrások

t sz/tr je bh hk

1969. április 11.

április 20-án és 21-én egyidőben három fodrászverseny
színhelye lesz a ganz-mávg művelődési otthona: - ezek előké-
születeiről tájékoztatták pénteken a sajtó képviselőit a magyar
fodrász klub vezetői. a budapesti állami fodrász központjában
ekkor rendezik meg az évenként szokásos magyar bajnokságot az
állami, a szövetkezeti és a magánkisiparban dolgozó legjobb fod-
rások részvételével, akik közül ezúttal 50 női és ugyanannyi
férfifodrász áll rajthoz. ugyanakkor számot ad szakmai felké-
szültségről az utánpótlás egy csoportja is, 26 férfi és 26 női
fodrásztanuló versenyez. a magyar bajnokság legjobbjai bene-
veztek a két évenként sorra kerülő duna-kupa mesterbajnokságra,
amelyre ezúttal ausztriából, franciaországból, jugoszláviából,
az ndk-ból, Lengyelországból és romániából érkeznek versenyzők.

a versenyeken bemutatják a legújabb frizuradivatot. a
női hajviselet lényegében egy stílust képvisel, ezt párizsban
favoritnak, az ndk-ban szilviának, ausztriában ólalanak, svéd-
országban pedig cameának nevezik. a haj rövid, lágyan hullá-
mos, hátul tarkónál fazonra vágott és elől az arc karakterének
megfelelően fésülük. /mti/

--
- 52 -

8

14.20/szb

14.25

bb 54. magyar piackutató küldöttség utazott csehszlovákiába

1 sz/tr bh hk

1969. április 11.

a níkex nehézipari külkereskedelmi vállalat ipari keres-
kedelmi piackutató delegációja csehszlovákiába utazott, hogy az
1970-1975. évekre felmérje az export-import lehetőségeket. a több
hétet át csehszlovákiában tartozkodó piackutató küldöttség tag-
jai az évm iparfejlesztési főosztályának az építőipari gépesítő
vállalatnak, trösztjének, a debreceni közúti építő vállalatnak
és a vízügyi export irodának szakemberei. a níkex külkereske-
delmi vállalat legnagyobb kereskedelmi partnerei közé tartozik
csehszlovákia és éppen ezért szükségesnek tartotta, hogy az
érdekelte ipari szakemberekkel együtt előre felmérjék a követke-
ző tervidőszak export-import lehetőségeit, megvizsgálják milyen
építő, utépítő és más nehézsúlyú gépek szerepelnek be csehszlovákiából
és megismerkedjenek, milyenek ott a várható igények a níkex ex-
portkörébe tartozó magyar gépekre és milyen gépcsoportok gyártásá-
nál alakítható ki együttműködés. /mti/ a KPM Közlekedés

--

bb 54. / megkezdődött a szocialista ... 3. folyt. / bh

a szünet után molnár györgynek, a klsz kb titkárának
elnökségével folytatódott a tanácskozás. fábián sándor, a
nógrád megyei vegyipari vállalat szocialista brigádjának
vezetője elmondta, hogy az országos tanácskozás előtti
hetekben kérdőívekkel a vállalat 92 szocialista brigádjának
véleményét gyűjtötték össze. a válaszközlés szerint a brigád-
mozgalom hármas jelszavának első részét a tapasztalatok sze-
rint valamennyi munkahelyen jól teljesítik, a felajánlások
értékelhetők és munkájukat is megbecsülik. a hármas jelszó
második és harmadik részének teljesítésében távolról sem ilyen
kedvező a helyzet. a vezetés és az irányítás gyengesége is,
hogy a tanulásban és a szocialista tudat fejlesztésében formá-
lisak a felajánlások. a gazdasági, párt- és szakszervezeti
vezetőknek sokkal többet kellene törődniük a brigádokkal, s
különösen fontos, hogy megbizzanak bennük. vonják be a szoci-
alista brigádokat a vállalat egész életébe, ne csak a munka-
körükkel összefüggő közvetlen feladatokról tájékoztassák őket.
fábián sándor véleménye szerint helyes, hogy ne egy, hanem
három év legyen a szocialista cím elnyerésének értékelési idő-
szaka. megjegyezte azonban, hogy szükséges a jogfolytonosság
érvényesítése is, tehát ha a brigád munkájából önhibáján ki-
vül egy év kiesik, akkor ne kényszerítsék arra, hogy előről
kezdjen mindent.

/folyt. köv. /

14.45/szb

14.50

15.40

- 53 -

bb 24. /megkezdődött... 4. folyt./ bh

Konrád Gyula, a magyar állami pincegazdaság budafoki Üzemének szocialista brigádvezetője a brigád tízéves munkájának eseményeit elevenítette föl. Sok segítséget nyújtottak az Üzem soron kívüli feladatainak, problémáinak megoldásához. többek között 1964-ben vezetőik kérésére a gazdag szőlőtermés, s a must elhelyezése érdekében részt vettek a százhalombattai szükségeltartó munkálataiban. a brigádtagok egymást kölcsönösen segítették házépítésben, költözkedésben, betegség esetén, s valamennyien részt vettek a politikai, szakmai oktatásban. a brigád alapító tagjai közül néhányan már kiváltak, egyikükből főművezető, a másiktól párttitkár lett, de azok, akik eltávoztak, továbbra is szoros kapcsolatot tartanak régi barátaikkal. a pincegazdaságban már 63 szocialista brigád dolgozik, s hasonló jó eredményeket értek el. de közös kérésük, hogy a gazdasági és társadalmi vezetők nyújtsanak több segítséget a tapasztalatok rendszeres értékeléséhez, s gyakrabban hívják össze a szocialista brigádokat.

Farkas Pál, a Lenin kohászati művek nagyolvasztó üzemének szocialista brigádvezetője hangsúlyozta, hogy gyárunkban rendkívül jó a kapcsolat a szocialista brigádok és a gazdasági, társadalmi vezetők között. az Üzemvezetőség negyedévenként összehívja a brigádokat, értékeli a munkát és elsősorban a további feladatokat beszél meg. ennek a jó együttműködésnek egyik eredménye, hogy tavaly 70 helyett 50 nap alatt építették át a nagykohót, s így tízezer tonna nyersvas-többlet is jutott az országnak.

/folyt. köv. /

bb 56. Üzletkötés a homokhátság termelészövetkezeteinek árubemutatóján

vid/kz ká bh nk

1969. április 11.

pénteken, kecskeméten kóstolóval egybekötött árubemutatót tartottak a homokhátság termelészövetkezetei. a közös gazdaságok melléküzemégekben készített, feldolgozott tésztaféléket, csomagolt zöldséget, gyümölcsöt, bort, pálinkát, töltelékárut és egyéb élelmiszercikkeket kínáltak, s mutattak be a meghívott kereskedelmi vállalatok üzletkötőinek, szakembereinek. az ötletes kezdeményezés nagy érdeklődést keltett a budapesti, a szegedi és több megye élelmiszer kiskereskedelmi vállalatai között. szállítási megállapodást a bemutatott árukra, paradicsomivólevet, savanyúságot, befőtteket, házi készítésű töltelékárut, levestésztát, poharas tormát és aromás szikrai cirfandlit vásároltak. /mti/

..

- 54 -

15.02 bh

107. sz. sz.

15.40 sz.

bb 55. husz éves a magyar néphadsereg művészegyüttese

t fe/mm szb zs

1969. április 11.

fennállásának két évtizedes jubileumához érkezett a magyar néphadsereg művészegyüttese. ebből az alkalomból Radovics Ferenc alezredes, az együttes parancsnoka pénteken a néphadsereg központi klubjában sajtóértekezleten számolt be az 1953-ban a vörös csillag érdemrenddel kitüntetett együttes munkájáról és jövő terveiről. a többi között elmondotta, hogy az együttes az elmúlt két évtizedben hater alkatommal lépett a közönség elé, s műsorát mintegy 6 millió néző tekintette meg. több ízben vendégszereltek a baráti szocialista országokban, s turnéztak Algériában és Franciaországban is.

az együttes a jövőben is elsőrendű feladatának tartja a történelmi hagyományok ápolását, a hazaszeretetre való nevelést, a katonák kulturális nevelését. a jövő terveiről szólva a parancsnok elmondta, hogy évente egy nagyobb és két-három kisebb produkcióra készül a 163 tagú együttes. hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából egy oratórium bemutatását is tervezik. ebben az esztendőben több külföldi meghívásnak tesznek eleget. júniusban és júliusban a tánc- és népi zenekar Franciaországban turnéz, októberben az osztrák fővárosban az ausztriai Schubertbund májusi magyarországi vendégszereplését viszonozzák, továbbá egyiptomba lépnek a közönség elé kairói ezeréves fennállásának ünnepségei alkalmából.

az együttes két évtizedes jubileumi ünnepségeire április 19 és 26-án között kerül sor. az ország különböző városaiban mutatják be legsikerültebb produkcióikat, s az ünnepi hét a néphadsereg központi klubjában gálaesttel ér véget, amelyen fellépnek azok a neves művészek, akik az együttesben kezdték el művészi pályafutásukat. /mti/

..

107. sz. sz.

15.40 sz.

-55-

bb. 58. törvényjavaslat a szerzői jogról - együttes ülést tartott az országgyűlés jogi és kulturális bizottsága

t d1/hné/gy/zs/hk

1969. április 11.

az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi, valamint kulturális bizottsága pénteken a parlament gobelin-termében együttes ülésen tárgyalta meg a szerzői jogról szóló törvényjavaslatot. részt vett a támadkozásokon színházi géza legfőbb ügyész és dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke is. szirmai istván a kulturális bizottság elnöke mondott bevezetőt, majd ilku pál művelődésügyi miniszter terjesztette elő a törvényjavaslatot.

a hazánk életében végbement változások - és a technika fejlődése következtében - mind szemléletében, mind szabályozási módjában elavult a szerzői jogról szóló törvény, amelyet 1921-ben alkottak meg. ez tette szükségessé az új törvényjavaslat kidolgozását, amely egységes keretbe foglalja a felelősség átadását a kiadott módosító rendelkezéseket és új jogi fogalmak megteremtésével pótolja a korábbi fogyatékosokat. így hazánk is csatlakozik azokhoz a szocialista országokhoz, amelyekben már az elmúlt években megtörtént a szerzői jog új, szocialista jellegű szabályozása.

a törvényjavaslat összeállítói arra törekedtek, hogy az egyéni alkotók ösztönzését, a szerzők személyi és vagyoni jogainak védelmét összhangba hozzák a szocialista társadalom fejlődésének, a kulturális igények nagymérvű növekedésének követelményeivel. ennek jegyében különbséget tettek az ugynevezett személyhez fűződő szerzői jogok és a művek felhasználásával kapcsolatos vagyoni jogok között. egyik alapvetőként fogalmazták meg, hogy a szerző dönt a mű nyilvánosságra hozataláról, a kifogásolhatja a műnek minden jogosulatlan megváltoztatását vagy felhasználását. a személyhez fűződő jog nem ruházható át és nem évül el, de nem fordítható a társadalmi érdek ellen. a javaslat a vagyoni jogok tekintetében is erősíti a szerzők és alkotásaik védelmét. erről gondoskodik az a sarkalatos tétel, amely kimondja, hogy az alkotás bármilyen felhasználásához a szerző beleegyezése szükséges és a felhasználás általában csak díjazás ellenében történhet.

/folyt. köv./

15.15/gy

104 ad.

167

- 56 -

bb. 58. / törvényjavaslat.... 1. folyt./ gy

a javaslat kidolgozásakor figyelembe vették, hogy az előző törvény elfogadása óta eltelt csaknem öt évtizedben új műfajok keletkeztek, megszületett és elterjedt a hangosfilm, a televízió, egész sor más technikai újítás is polgárjogot nyert a kulturális életben. szabályozták az előadói teljesítmények védelmét is, ezzel egyidejűleg a korszerű jogszabály-szerkesztés követelményeinek megfelelően szerkezeti szempontból is szaktítottak az 1921. évi törvény koncepciójával, amely az írói műveket állította a szabályozás középpontjába és ezekhez fűzte az általános rendelkezéseket.

az új törvényjavaslat összhangban áll azokkal a szerzői joggal foglalkozó nemzetközi egyezményekkel, amelyekhez hazánk is csatlakozott. a külföldi szerzőknek ugyanazokat a jogokat, ugyanazt a védelmet biztosítja, mint a magyaroknak; jelenleg hatvan országgal állunk szerzői jogi kapcsolatban. a január 1-én életbelépő jogszabály egyébként a szerző életére és a hatálat követő 50 évre állapítja meg a szerzői jog oltalmi idejét.

a tájékoztatót vita követte. felszóltak: dr. dörmötör jános, galló ernő, dr. gonda györgy, káli ferenc, marton jános, dr. mátyay pál, dr. ortutay gyula és petrovics emil képviselők, továbbá dr. korom Mihály igazságügyminiszter és zakar jános, a szerzői jogvédő hivatal osztályvezetője. a képviselők egészében jónak találták a törvényjavaslatot, elismeréssel adóztak a jogalkotók munkájának. több módosító indítványt is előterjesztettek és számos olyan kérdésre is felhívták a szakemberek figyelmét, amelynek gondos, körültekintő szabályozását a törvény végrehajtásáról intézkedő rendeletekben kell megoldani. kérték, hogy a végrehajtás jogszabályait - kiadásuk előtt - terjesszék a két bizottság együttes ülése elé.

az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi, valamint kulturális bizottsága - módosításokkal - egyhangulag elfogadta a szerzői jogról szóló törvényjavaslatot és úgy határozott, hogy az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlja. az ülés szirmai istván zárszavával ért véget./mti/

..

16.30/gy

- 57 -

1684 ad.

167

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 26. sz. hír / súlyos erdő.... / 1. bekezdésének 6. sorában a szöveg helyesen:

pest megyében a Lator völgyében gyulladt ki....

/mti/

..

bb. 24. / megkezdődött... 5. folyt./ gy

Jó együttműködés alakult ki a műszaki és a fizikai dolgozók brigádjai között is. rendszeresen kicserélik a tapasztalatokat, segítik egymás munkáját, s ezzel jelentősen hozzájárulnak a rejtett termelési tartalékok feltárásához. felszólalását azzal a kéréssel fejezte be, hogy a szocialista brigádok részére adott jutalmat ne tekintsek bér jellegű kifizetésnek.

Mészáros Istvánné,

a tiszai cipőgyár gyártásközi ellenőre kiemelte, hogy brigádjuk megalakulása óta valamennyi brigádtag szak-képzettséget szerzett, sőt mindegyikük négy-ötféle munkaműveletet is megtanult, hogy hiányzás esetén mindig találjanak helyettesítést. ennek is köszönhető, hogy munkájuk jelentősen javult.

Hernádi Péter,

az északmagyarországi állami építőipari vállalat szocialista vasbetonszerelő brigádjának vezetője elmondta: brigádjának tagjai annak idején mint kubikosok kerültek a vállalatához, s már csaknem valamennyien szakmunkások, s a brigád néhány segédmunkását segítik abban, hogy ők rájuk is mielőbb önálló feladatokat lehessen bízni. a nagyobb szakképzettséggel anyagilag is gyarapodnak a brigádtagok. tagjaiknak egyharmada már épített, vagy most épít családi házat.

ezután a munkaidő-csökkentés kedvező hatásáról beszélt, de szóvá tette, hogy a vasut nem vette megfelelően figyelembe a munkaidő-változással járó igényeket. pénteki napokon gyakran igen sokat kell várakozniuk a munkásoknak, amíg a fővonalak járatairól egy-egy szármagvonalra csatlakozást kaphatnak.

/folyt. köv./
15.40/gy

- 58 -

1546 mel'

16.01

bb. 24. / megkezdődött... 6. folyt./ gy

Millesich Jánosné,

a Lajtahansági állami gazdaság baromfitenyésztő brigádvezetője a termelésben elért sikereiről szólt. az egy kilogramm csirke előállításához szükséges abrak mennyiségét a brigád megalakítása óta majdnem 60 százalékkal, a baromfi ethul-lás arányát pedig egyhuzadára sikerült csökkenteniük. a brigád összekövöcsölte tagjait, kollegiális, elvtársi szellem alakult ki, s mindenki kötelességének érzi, hogy szükség esetén segítsen a másoknak.

Imreffy István,

a nitrokémia ipartelepek fűzfői gyárának csoport-vezetője kiemelte, hogy a brigádtagság fegyelemre, a technológiai előírások szigorú betartására kötelez. javasolta, hogy anyagilag is az eddigiekénél hatékonyabban ösztönözzék a brigádtagokat eredményeik fokozására. szólt arról is, hogy gyorsabb ütemben kellene korszerűsíteni, automatizálni a termelést, s ehhez ugyancsak helyesnek látná a vállalatok hatékonyabb anyagi ösztönzését.

Király Tibor,

a tatabányai szénbányászati tröszt vájára a szocialista brigádmozgalom nevelőreijéről beszélt. helytelenítette, hogy a brigádokból kiközösítik a fegyelmezetlenebb dolgozókat. a megoldás nem ez, hanem az, ha nevelik őket. a versenyben minden egyes brigád kötelessége a gyengébbek segítése.

Pásztélyi Miklós,

a Balatonkenesei egyetértés termelőszövetkezet baromfiüzemének vezetője arról beszélt, hogy a brigádmozgalom a termelőszövetkezetekben is egyre nagyobb teret hódít. üzemükben négy éve még csak a baromfi-nevelőknek volt brigádjuk, most pedig már az egész gazdaságban uralkodóvá vált ez a munka- és versenyforma.

/folyt. köv./

15.45/gy

- 59 -

1546 mel'
16.01

bb. 24. / megkezdődött... 7. folyt./ gy

neuberger béla,

a posta rádió és televízió műszaki igazgatóságának osztályvezetője elmondta, hogy az egész országot érintő lakihegyi rádióállomás rekonstrukcióját a folyamatos rádiózás zavarása nélkül oldották meg, s ez a szocialista brigádok áldozatváltásának, felelősségteljes munkájának is eredménye. a komplikáltabb feladatokhoz méginkább szükség van a szocialista brigádokra, amelyeknek viszont állandóan gyarapítaniuk kell felkészültségüket.

bánkúti zoltánné,

a hajdu-bihar megyei élelmiszerkiskereskedelmi vállalat tanboltvezetője a kereskedelmi dolgozók és szocialista brigádok sajátos, felelősségteljes munkájáról, mint politikai feladatáról beszélt. a brigádtagok nem hiba nélküli emberek, különbség van közöttük életfelfogásban, jellemben, szorgalomban, s éppen a brigád feladata, hogy összefogja őket. ismertette vállalatának tíz év alatti kiváló eredményeit, amelyeket az élő, tartalmas brigádmozgalom nélkül nem tudtak volna elérni.

soltész istván,

a borsodi szénbányászati tröszt kisz frontbrigádvezetője a mozgalom felhígulásával kapcsolatban azt a véleményét hangoztatta, hogy a szocialista cím elnyerésének követelményeit fokozni kellene. ha ugyanis valaki könnyen megszerzi a címet, akkor nem értékeli, aki viszont nagy erőfeszítéssel érdemli ki, az büszke rá és megbecsüli.

szűcs ferenc

jegyvizsgáló, a hatvani vasutállomás „november 7... szocialista brigádjának vezetője hangsúlyozta: a vasuti közlekedés olyan munkaterület, ahol már kis tévedés is súlyos következménnyel járhat. ezért brigádjuk nagyon komolyan veszi a munkavédelmi szabályok és előírások teljesítését.

/folyt. köv./

15.52/um

1600 ma.
16.12

- 60 -

bb. 24. / megkezdődött... 8. folyt./ gy

a brigád háromszelvényes munkavédelmi ellenőrzőlapot adott ki, s a szabályok megsértésekor az első szelvényt le kell adni, ami komoly figyelmeztetést jelent, de a második szelvény bevonása már a brigádból való kizárást vonja maga után.

szűcs ferenc végül előterjesztette a hatvani vasutállomás szocialista brigádjainak közös javaslatát. azt indítványozták, hogy az a brigád, amelyik nyolc, vagy több évig folyamatosan kiérdemli a szocialista címet, az eddigiekről is magasabb kitüntetést kapjon és a kollektív szerződésben jutalomszabadságot is biztosítsanak számára. javasolják, hogy a vállalatoknál s az egész sajtóban is fokozottabban ismertessék a szocialista brigádmozgalom eredményeit, tapasztalatait és problémáit. az állomás dolgozóinak véleménye szerint a minisztériumoknak rendszeresen meg kellene rendezniük a szocialista brigádok kerekasztal-konferenciáját.

szűcs ferenc hozzászólása után szünet következett.

/folyt. köv./

bb. 60. befejeződött a 2. országos felsőoktatási nevelési konferencia

vid-kz/mné/gy/hk

1969. április 11.

pánteken debrecenben befejezte munkáját a 2. országos felsőoktatási-nevelési konferencia. az ország valamennyi felsőoktatási intézményének részvételével megrendezett tanácskozáson csaknem 150 hozzászólás hangzott el. a vita központjában a hallgatói közösségek öntevékenységének, valamint a közösségi élet kifejtésének lehetőségeit, továbbá a tanárok és a hallgatók közötti új munkastilus kialakításának problémái álltak. a konferencia ezzel kapcsolatos eredményeit dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes foglalta össze.

a konferencián újjáválasztották az országos felsőoktatási nevelési munkabizottságot és egyes szekcióinak tagságát./mti/

16.00/gy

- 61 -

1604 ma.

16.12

a szerkesztőségek figyelmébe:

a bb. 33. sz. hír / új magyar.../ 1. bekezdésének 12. sorában a szöveg helyesen:

... burkoló lapot k é s z i t.

/mti/

bb. 57. nagyobb szabásu akcióra „gyakorolt”, a betörő banda

vid-kz/ká/gy/hk

1969. április 11.

gergely sándor 28 éves büntetett előéletű tatabányai hegesztő valóságos „betörő iskolát”, szervezett, három társával egy nagyobb szabásu akcióra készülődve több betörtést kíséreltek meg, hogy egymás megbízhatóságát és ügyességüket próbára tegyék. egy alkalommal például gergely 22 férfilinggel távozott egy tatabányai rövidáru üzletből. az egyik aknából rézkábeleket loptak. betörték egy iskolába is, azonban nem találták a keresett magnetofont. végül is gergelyt és társait egy élelmiszerboltban éjjel tettenérték és lakat alá kerültek. így már nem valósíthatták meg végső céljukat, hogy a tatal muzeumból értékes műkincseket lopjanak. a betörő banda két tagját első fokon jogerősen tíz, illetve hathónapi szabadságvesztésre, a harmadikat, aki kiskorú, háromhónapi felfüggesztett szabadságvesztésre ítélték. az elsőrendű vádlott gergely sándor ügyében az esztergomi megyei bíróság másodfokon hozott jogerős ítéletet: kétévi és nyolchónapi szabadságvesztéssel büntették./mti/

bb. 61. megkezdődött a marxista diákkörök konferenciája

vid-kz/mné/gy/hk

1969. április 11.

negyvenöt felsőoktatási intézmény 280 képviselőjének részvételével nyitották meg pénteken a debreceni orvostudományi egyetemen az 1. országos marxista diákköri konferenciát. a megnyitó plenáris ülésen dr. kesztyűs lőránd, a debreceni orvostudományi egyetem rektora üdvözölte a megjelenteket. a konferencia résztvevői három - filozófiai, politikai-gazdaságtani és munkásmozgalmi-ifjúsági mozgalmi - szekcióban tanácskoznak a marxista diákkörök feladatairól./mti/

16. 10/gy

- 62 -

16. 2. sz.

16. 2. sz.

bb. 62. tudományos ülészek kezdődött az elte-n a tanácsköztársaság kikiáltásának évfordulója alkalmából

t fe/mm/zs/il hk

1969. április 11.

a tanácsköztársaság kikiáltása 50. évfordulójának tiszteletére pénteken két napos tudományos ülészek kezdődött az eötvös lőránd tudomány egyetemen a budapesti, a pécsi, a szegedi egyetemállam és jogtudományi kara, a magyar tudományos akadémia állam és jogtudományi intézete és a magyar jogász szövetség rendezésében. a tudományos tanácskozás résztvevőit - köztük dr. markója imrét, az igazságügyminiszter első helyettesét, dr. katonai zoltánt, a legfőbb ügyész első helyettesét - dr. sárándi imre egyetemi tanár, az elte állam és jogtudományi karának dékánja üdvözölte, majd dr. prandler arpad, a magyar jogász szövetség főtitkára mondott megnyitót. kifejtette, hogy kimagasló szerepet játszott a tanácsköztársaság szocialista jog megalkotásában. hangsúlyozta, hogy a magyar tanácsköztársaság a történelmileg végtelenül rövid 133 nap alatt tudatosan, nagy gondnal az intervenció, a belső ellenforradalom támadásai közepette is kimunkálta saját igényeinek megfelelően jogintézményeit.

a tudományos ülészek első napján dr. samu mihály egyetemi tanár „a magyar tanácsköztársaság jogpolitikája és jogalkotása”, dr. bihari ottó pécsi egyetemi tanár „alkotmány és állami szervek a tanácsköztársaságban”, dr. sárós béla, az mta történettudományi intézetének tudományos munkatársa „a nemzetek jogai és a föderatív intézmények a tanácsköztársaság jogrendszerében”, címmel tartott előadást. dr. kádár miklós egyetemi tanár „az első szocialista büntetőjogi intézmények magyarországon”, dr. pap tiber pécsi egyetemi tanár „a családi jogviszonyok első szocialista rendezése magyarországon - a magyar tanácsköztársaság családjogi jogalkotása”, és dr. schönwald pál az igazságügyminisztérium főelőadója „a gazdaságirányítás rendszere a magyar tanácsköztársaságban”, címmel tartotta meg előadását.

a tudományos ülészek szombaton folytatja munkáját./mti/

16. 20/gy

- 63 -

16. 2. sz.

16. 2. sz.

bb. 63. vízügyi tanácskozás debrecenben

vid-kz/mmé/gy/hk

1969. április 11.

pénteken debrecenben tartotta küldöttgyűlését a tisztántúli vízgazdálkodási társulatok területi választmánya. a társulatok mint az ülésen rámutattak, az utóbbi két évben 55,6 millió forint értékű munkát végeztek. a régi belvizmentesítő csatornák felújításával, s újabbak kialakításával 184 000 holdon tették biztonságosabbá a mezőgazdasági termelést. működési területük az ország jó ivóvizben egyik legszegényebb vidéke. az ezzel kapcsolatos problémák megoldására két esztendő alatt 90 kilométernyi új vízvezeték építettek a falvakban. a következő időszakban további 53 000 tisztántúli lakost juttatnak egészséges ivóvizhez./mti/

..

bb. 64. befejeződött az ifivezetők országos konferenciája

vid-kz/mmé/gy/hk

1969. április 11.

pénteken debrecenben befejeződött a kis központi bizottsága és a magyar uttorók szövetsége országos elnöksége által összehívott ifivezetői konferencia, amelyen az ország valamennyi járási és városi uttoró elnöksége képviseltette magát. a tanácskozás tapasztalatairól szabó lászló, a magyar uttorószövetség országos elnökségének titkára a következőket mondta az mti munkatársának: a konferencia, amely lehetőséget adott az ifivezetők széleskörű tapasztalatcseréjére, rendkívül hasznos volt. a mintegy 20 000 ifivezetőt képviselő 200 résztvevő mindegyike felszólt a háromnapos tanácskozáson. javaslataikat összegezzük, s a kis központi bizottsága, illetve a művelődésügyi minisztérium illetékes vezetői elé terjesztjük azokat. azt akarjuk elérni, hogy minden uttoró rajban legyen ifivezető./mti/

..

bb. 65. komócsin zoltán látogatása komárom megyében

vid-kz/gy/hk

1969. április 11.

komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, pénteken komárom megyébe látogatott. tatabányán a megye vezetői fogadták, majd havasi ferencnek, a komárom megyei pártbizottság első titkárának, a kb tagjának és kroszner lászlónak, a megyei tanács vb elnökének társaságában ellátogatott szőnybe, a komáromi kőolajipari vállalatához.

/folyt. köv./

16.25/gy

16.30 zoltán

16.35 zoltán

- 64 -

bb. 65. / komócsin zoltán... folyt./ gy

az üzem vezetői tájékoztatták a gyár gazdasági fejlődéséről, műszaki problémáiról és politikai életéről. a vendégek megtekintették a nagy gyártelep több üzemét, valamint a most épülő gázolaj kénmentesítőt, amelyhez a berendezéseket a szovjetunióból vásárolják. délután komócsin zoltán ugyancsak a megyei vezetők társaságában az almásfüzitői timföldgyárba látogatott, ahol megismerkedett az 1970-ig két és fél szerezésre bővülő üzem életével, majd a gyár művelődési házában megyei kommunista aktíván tájékoztatót tartott a nemzetközi munkásmozgalom időszerű kérdéseiről./mti/

..

bb. 66. tehergépkocsi és trolibusz karambolja - kilenc sérült

t fe/mmé/zs/gy/ta

1969. április 11.

krén tiber 24 éves sofőr tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget a kálmán utca és a rosenberg házaspár utca kereszteződésében és összeütközött egy 70-es jelzésű trolibuszal. az utasok közül ábrahám lászlóné 40 éves adminisztrátor és duró lajos 45 éves gyárimunkát súlyosan, további 7 személy könnyebben megsérült. a rendőrség krén tiberet őrizetbe vette.

görcs jános 60 éves kőműves kerékpárjával szabálytalanul változtatott forgalmi sávot a tétényi uton és egy tehergépkocsi halálragázta./mti/

..

bb. 67. tűz a szolnoki állami áruházban

i fe/j/gy/ta

1969. április 11.

pénteken, a hajnali órákban szolnokon, a ságvári endre utcai állami áruházban tűz ütött ki. a tűzoltóság nagy apparátussal vonult ki a helyszínre és reggel 8 órára sikerült a tüzet eloltani. a mentési munkálatokban a honvédség alakulatai is részt vettek. a tűz okának kiderítésére és a kár megállapítására a rendőrség szakértők bevonásával megkezdte a vizsgálatot./mti/

..

16.35/gy

- 65 -

16.38 zoltán

16.40 zoltán

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 24. számú hírünk / megkezdődött a szocialista... /
3. bekezdésében az elnökségben résztvevők névsorából németh
károly nevét sziveskedjének mellőzni. ugyanerre a helyre pullai
árpádnak, a központi bizottság titkárnak nevét kérjük beiktatni.
/mtl/

bb. 24. / megkezdődött.... 9. folyt./ gy

szület után eperjesi zoltánnak, a csepel motorkerékpárgyár
szocialista brigádvezetőjének elnöklétével folytatódott az ér-
tekezlet. az elnök bejelentette, hogy számos vállalat távirat-
ban üdvözölte a szocialista brigádvezetők tanácskozását.

pintér józsef,

a magyar vagon- és gépgyár tmk-előadója elmon-
ta, hogy a gyár 18 ezer dolgozója közül 6 ezer a szocialista
cim megszerzéséért vagy megtartásáért versenyez. munkájú-
kat a vállalatvezetőség azzal is segíti, hogy szocialista
szerződést kötött az alapanyaggyártó vállalatokkal, így az
anyagutánpótlásban nincs fennakadás. pintér józsef szövé tet-
te, hogy az aranyplakett elnyerése után is tovább kell ösztö-
nözni a szocialista brigádokat. javasolta, hogy a sokszorosan
kitüntetett szocialista brigádok tagjai akkor is kaphassák
meg a törzsgárda tagságot, ha egyébként nem dolgoznak tiz,
vagy tizenöt esztendeje a vállalatnál.

harsányi istván,

az iparterv „ybl miklós”, szocialista brigád-
jának vezetője elmondta, hogy vállalatára gyors segítséget kíván
nyújtani a vietnami demokratikus köztársaság ujjaépítéséhez, s
felhívta a többi vállalat szocialista brigádjait is, hogy eb-
ben a munkában gyors, pontos szállításaikkal ők is vegyenek
részt. az iparterv a hanoi gépipari tervező intézettel közösen
már korábban megtervezett egy erőművet, amely fel is épült
vietnamban, az amerikai agresszorok bombatámadása azonban ezt
a létesítményt sem kímélte. most újabb erőmű létesítéséről tár-
gyalnak.

/folyt. köv./
17.05/gy

1709 zala

18 17

- 66 -

bb. 24. / megkezdődött.... 10. folyt./ gy

surányi antalné,

a pamutnyomóipari vállalat lőrinci gyárának
előmunkása elmondta: a szocialista brigádok növekvő szaktu-
dásának igen jelentős része van abban, hogy a vállalatnál a
szinte állandósult létszámhiány ellenére a munka nagyobb fenn-
akadások nélkül halad.

bajkó sándor,

a chinoin gyógyszergyár „béke”, szocialista
brigádjának vezetője arról számolt be, hogy a gyárban már
sok hozzájuk hasonló brigád működik, s nem egy közülük ösz-
szefogva old meg egy-egy nehéz, komplex feladatot. javasol-
ta, hogy a szocialista brigád cimok odaitélésénél szigorít-
sák meg a követelményeket.

lászló ferenc,

a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vál-
latat csoportvezetője beszámolt arról, hogy a hazai szénhidro-
gén-termelés az ötéves terv idejére előírt feladatát két év-
vel korábban teljesítette, s ehhez vállalatuk is nagyban
hozzájárult. a szocialista verseny ma már szerves része termé-
lési tevékenységüknek. a brigádok vállalásai minőségileg ör-
vendetesen változtak. fontos feladatuknak tartják a szakmun-
káképzést, hiszen a dolgozóknak csak 30 százaléka szakmun-
kás, a termelés jó színvonalához, a biztonságos munkához
azonban ennek az arálynak a növelésére van szükség.

szappanos minály

gépkocsiveető, a 20-as autóközlekedési vállalat
„május 1.” szocialista brigádjának vezetője arra emlékezett,
hogy egy-két évtizeddel ezelőtt a vállalat csak nagy tapasztala-
tu gépkocsiveetőket vett fel. a forgalom jelentős növekedé-
sének következtében viszont most már a fiatalok a gépkocsivee-
tői vizsga után azonnal megkezdik a munkát, ezért a szocialista
brigádok különösen fontos feladatuknak tartják a fiatalok patro-
nálását, a tapasztalatok átadását.

vári nagy istvánné,

a pannónia szálloda és vendéglátóipari
vállalat cukrászmestere, szocialista brigádvezető, felhívta a
tanácskozás résztvevőinek figyelmét, hogy bátrabban támaszkod-
janak a fiatalokra, s munkahelyeikre visszatérve kövessenek el
mindent, hogy még több fiatal vehessen részt ebben a nemes moz-
galomban.

ezután születet következett.

17.15/gy

1721 zala

18 17

- 67 -

/folyt. köv./

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 24. számú hírünk / megkezdődött a szocialista... /
3. bekezdésében az elnökségben résztvevők névsorából németh
károly nevét sziveskedjenek mellőzni. ugyanerre a helyre pullai
árpádnak, a központi bizottság titkárának nevét kérjük beiktatni.
/mti/

...

bb. 24. / megkezdődött... 9. folyt./ gy

szünet után eperjesi zoltánnak, a csepel motorkerékpárgyár
szocialista brigádvezetőjének elnökletével folytatódott az ér-
tekezlet. az elnök bejelentette, hogy számos vállalat távirat-
ban üdvözölte a szocialista brigádvezetők tanácskozását.

pintér józsef,

a magyar vagon- és gépgyár tmk-előadója elmond-
ta, hogy a gyár 18 ezer dolgozója közül 6 ezer a szocialista
cím megszerzéséért vagy megtartásáért versenyez. munkájú-
kat a vállalatvezetőség azzal is segíti, hogy szocialista
szerződést kötött az alapanyaggyártó vállalatokkal, így az
anyagutánpótlásban nincs fennakadás. pintér józsef szavá tette,
hogy az aranyplakett elnyerése után is tovább kell ösztö-
nözni a szocialista brigádokat. javasolta, hogy a sokszorosan
kitüntetett szocialista brigádok tagjai akkor is kaphassák
meg a törzsgárda tagságot, ha egyébként nem dolgoznak tiz,
vagy tizenöt esztendeje a vállalatnál.

harsányi istván,

az iparterv „ybl miklós”, szocialista brigád-
jának vezetője elmondta, hogy vállalata gyors segítséget kíván
nyújtani a vietnami demokratikus köztársaság ujjaépítéséhez, s
felhívta a többi vállalat szocialista brigádjait is, hogy eb-
ben a munkában gyors, pontos szállításaikkal ők is vegyenek
részt. az iparterv a hanoi gépipari tervező intézettel közösen
már korábban megtervezett egy erőművet, amely fel is épült
vietnamban, az amerikai agresszorok bombatámadása azonban ezt
a létesítményt sem kímélte. most újabb erőmű létesítéséről tár-
gyalnak.

/folyt. köv./
17.05/gy

1709 zeli

18 17

- 66 -

bb. 24. / megkezdődött... 10. folyt./ gy

surányi antalné,

a pamutnyomóipari vállalat lőrinci gyárának
előmunkása elmondta: a szocialista brigádok növekvő szaktu-
dásának igen jelentős része van abban, hogy a vállalatnál a
szinte állandósult létszámihiány ellenére a munka nagyobb fenn-
akadások nélkül halad.

bajkó sándor,

a chinoin gyógyszergyár „béke”, szocialista
brigádjának vezetője arról számolt be, hogy a gyárban már
sok hozzájuk hasonló brigád működik, s nem egy közülük ösz-
szefogva old meg egy-egy nehéz, komplex feladatot. javasol-
ta, hogy a szocialista brigád címek odaitélésénél szigorit-
sák meg a követelményeket.

lászló ferenc,

a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vál-
latát csoportvezetője beszámolt arról, hogy a hazai szénhidro-
gén-termelés az ötéves terv idejére előírt feladatát két év-
vel korábban teljesítette, s ehhez vállalatuk is nagyban
hozzájárult. a szocialista verseny ma már szerves része terme-
lési tevékenységüknek. a brigádok vállalásai minőségileg ör-
vendtéseken változtak. fontos feladatuknak tartják a szakmun-
káképzést, hiszen a dolgozóknak csak 30 százaléka szakmun-
kás, a termelés jó színvonalához, a biztonságos munkához
azonban ennek az aránynak a növelésére van szükség.

szappanos Mihály

gépkocsiveető, a 20-as autóközlekedési vállalat
„május 1.” szocialista brigádjának vezetője arra emlékezett,
hogy egy-két évtizeddel ezelőtt a vállalat csak nagy tapasztala-
tu gépkocsiveetőket vett fel. a forgalom jelentős növekedé-
sének következtében viszont most már a fiatalok a gépkocsivee-
tői vizsga után azonnal megkezdik a munkát. ezért a szocialista
brigádok különösen fontos feladatuknak tartják a fiatalok patro-
nálását, a tapasztalatok átadását.

vári nagy istvánné,

a pannónia szálloda és vendéglátóipari
vállalat cukrászmestere, szocialista brigádvezető, felhívta a
tanácskozás résztvevőinek figyelmét, hogy bátrabban támaszkod-
janak a fiatalokra, s munkahelyeikre visszatérve kövessenek el
mindent, hogy még több fiatal vehessen részt ebben a nemes moz-
galomban.

ezután szünet következett.

17.15/gy

1724 zeli

18 17

- 67 -

/folyt. köv./

bb. 59. a vidéki városok közül elsőnek győrtött állított fel
műszaki állomást a magyar autóklub

vid ká/11 hk

1969. április 11.

a magyar autóklub a vidéki városok közül elsőnek győrtött állított fel műszaki állomást a klubtagok részére. az új létesítmény az 1-es számú főutvonal mentén épült fel. itt állomásoznak az autóklub segélyszolgálati gépkocsijai is. az új műszaki állomás rendelkezik a meghibásodott gépkocsik vontatására és szállítására alkalmas járművekkel./mti/

bb. 68. a kgst szénbányászati állandó bizottsága

mné/11 la

1969. április 11.

április 10-től budapestben tartja 30. ülését, amelyen részt vesz a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román szocialista köztársaság és a szovjetunió küldöttsége. az ülésen megfigyelővel képviselteti magát a nemzetközi munkaügyi hivatal is./mti/

bb. 69. Ülést tartott a hazafias népfront országos elnöksége

i di/hné/11 la

1969. április 11.

pénteken ülést tartott a hazafias népfront országos tanácsának elnöksége. meghallgatta kátlai gyulának, a hazafias népfront országos tanácsa elnökének tájékoztatóját az időszaki bel- és külpolitikai kérdésekről, majd erdei ferenc főtitkár vitaindító bevezetője alapján megtárgyalta a népfrontmozgalomnak az állami élet, a szocialista demokrácia fejlesztésével kapcsolatos feladatait.

a hozzászólók kifejezésre juttatták egyetértésüket a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány március 5-6-1 ülésének az állami élet, valamint a szocialista demokrácia fejlesztése időszerű kérdéseivel foglalkozó határozatával. helyeselték, hogy a határozat hangsúlyozta: a társadalmi életben szükség van a hazafias népfront tevékenységének fokozására. az ülésen behatóan megvitatták azokat a lehetőségeket is, amelyek a mozgalom előtt állnak az időszerű feladatok megoldásában.

a vitában felszóltak: dr. bakos lajos, bartolák Mihály, borovszki ambrus, dr. erdey gruz tiber, harrer ferenc, madarász lajos dr. nemezz ernő, szabó kálmán, varga gáborné és veres péter./mti/

--

- 68 -

17.20/11

17.20/11
18.10/11

bb. 70. befejeződött a ruházati szakszervezetek nemzetközi munkaegészségügyi szemináriuma

t sz/j/11 la

1969. április 11.

a magyar ruházatiipari dolgozók szakszervezetének székházában pénteken véget ért a textil-, ruha-, bőr- és szőrmeipari szakszervezetek nemzetközi szövetségéhez tartozó ruhaipari szekció háromnapos szemináriuma, amelyen munkaügyi szakemberek, orvosok, pszichológusok bevonásával készült tanulmányok, több éves vizsgálatok tapasztalatai alapján hangzóttak el előadások az új technológiák, gépek, anyagok hatásáról a dolgozók egészségére, ezen belül fizikumára és idegállapotára.

a tanácskozás befejeztével antonio molinari, a nemzetközi szakmai szövetség alelnöke - aki egyébként a szeminárium három fő témakörének egyik előadója volt - az mti munkatársának a következő nyilatkozatot adta:

ebben az iparágban, amelyben túlnyomórészt nők dolgoznak, nagyon fontos annak vizsgálata, milyen következményekkel, hatással vannak a dolgozókra az új technológiák, a szalagszerű munka és a szintetikus műszálak anyagokkal együttjáró vegyszeráztatás. első alkalommal, hogy ezt a témát szeminárium formájában megvitattuk. a tanácskozás sikeréhez nagyban hozzájárultak az itt ismertett tanulmányok, amelyek alapján javaslatok hangzóttak el például a ruhagyárak, gépek tervezésére, új munkaszervezési módok kialakítására, a dolgozók egészségének védelmét fokozottabban biztosító munkakörülmények kialakítására. a javaslatok például kiterjednek az ugynevezett mikropauzára a munkaközi szünetek és ahol szükséges, torna bevezetésére, továbbá a munkahét lerövidítésére, új technikai megoldásokra, például a csoportos munkaszervezésre és a feldolgozandó anyagok csomagokénti kiadására, hogy az eddig rendszeresített szalagszerű munkától eltérően, az együtt dolgozók munkájának üteme ne függjön a másiktól.

- a tanulmányok anyagát és a javaslatokat átadjuk a genfben székelő nemzetközi munkaügyi hivatalnak és ajánlás formájában felkérjük: járjon közben azoknál a tervező intézeteknél és gyáraknál, amelyek a ruhaipari technológiákat kialakítják, a gépeket készítik, hogy a tanulmányoknak megfelelően vegyék figyelembe a női alkat fiziológiai követelményeit. eljuttatjuk az előadások anyagát a világ különböző országainak szakszervezetéhez, hogy a kapitalista országokban követeléseiknél tegyék magukévá a szocialista országokban pedig foglalják be a munkaügyi szabályzatokba.
/folyt. köv./

- 69 -

17.30/um
17.30/um

18.10/11

bb. 70. / befejeződött ... folyt./ 11

a szeminárium ajánlásainak értékelésére, illetve gyakorlati alkalmazásuk ellenőrzésére szakszervezeti szövetségünk a későbbiekben még visszatér. gondoskodni kívánunk arról, hogy az itt elfogadott dokumentumok a szakemberekhez minden szinten eljussanak./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 67. sz. hírünket

v i s s z a v o n j u k ,

helyette kérjük a következő anyagot felhasználni:

tűz a szolnoki centrum áruházban

1 fe/hné/il la

1969. április 11.

pénteken a hajnali órákban szolnokon a ságvári andre utca 2. szám alatti centrum áruház épületében tűz ütött ki. a tűzoltóság nagy apparátussal vonult a helyszínre és a tüzet reggel 8 órára sikerült eloltani. az áruház fölötti két emeletről 15 lakásból mentették ki a tűzoltók a lakókat. az eddigi vizsgálat szerint a tüzet a hőszugárzó készülék bekapcsolása okozta. a felelősség és a kár megállapítására a rendőrség a szakértők bevonásával folytatja a vizsgálatot./mti/

1802 zeli

1817

- 70 -

bb. 71. véget ért a pedagógusok egri tudományos ülészsaka

vid il la

1969. április 11.

pénteken véget ért egerben az a három napos pedagógus tudományos ülészsaka, amelyet a magyar pedagógiai társaság heves-nógrád megyei csoportja rendezett a felszabadulás 24. évfordulója tiszteletére. ez alkalommal először találkoztak közös rendezvényen heves és nógrád megye pedagógusai. az ülészsakon mintegy tíz előadás hangzott el magyar nyelv és irodalom, valamint a kémia tanítás időszzerű módszereiről. a tanácskozás résztvevői kicserélték tapasztalataikat, részt vettek gyakorlati foglalkozásokon. ismerkedtek eger város történelmi és művészeti nevezetességeivel./mti/

--

bb. 72. richard m. nixon,

1/gy/la

1969. április 11.

az egyesült államok elnöke táviratban mondott köszönetet losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének d. eisenhower volt amerikai elnök elhunytja alkalmából küldött részvétnyilvánításáért./mti/

--

bb. 73. sz. laki ida festőművész tárlata

t tf/j/il la

1969. április 12.

várja a közönséget péntektől a rákóczi uti fényes adolf tereben, ahol a megnyitón kada istván, az 1. kerületi pártbizottság első titkára méltatta a művész munkásságát. mintegy 40 festményt helyeztek el a falakon. gazdag színskálájú kompozíciókon örököltette meg sz. laki ida a munkáshétköznapok jellegzetes mozzanatait, a pihenés, a szórakozás meghitt pillanatait. ezenkívül tájképek, csendéletek és portrék is helyet kaptak a gyűjteményben. a kiállítást május 4-ig tekintheti meg a közönség./mti/

--

bb. 74. új grafikai tárlat

k tf/j/il la

1969. április 11.

nyílt pénteken a bajcsy zsilinszky uti dürer -teremben: eznes zaussa alkotásával, mintegy félszáz grafikai kompozíciójával ismerkedhet meg a közönség./mti/

--

18.53/11

1902 zeli

1817

- 71 -

bb. 75. a ferencvárosi pincegalériában

k tf/j/11 la

1969. április 11.

ezuttal vidéki alkotó, michnay andrea kecskeméti festőművész mutatja be munkáit. a népszerű kiállítási fórumon - a 9. kerület, mester utca 5. szám alatt - két hétig látható a pénteken megnyitott tárlat./mti/

..-

bb. 76. szovjet iparművészeti kiállítás és vásár budapestén

t tf/j/11 la

1969. április 11.

a magyar népköztársaság művészeti alapja és a szovjetunió képzőművészeti alapja együttműködési megállapodást kötött, s ennek első budapesti eseményeként pénteken a csók istván galériában szovjet iparművészeti kiállítás nyílt. köteles istván, a képcsarnok vállalat igazgatója mutatta be a sok ezer művészi tárgyból álló anyagot a nyitányra nagy számban összegyűlt érdeklődőknek.

tíz szovjet köztársaság hívatásos művészeinek és népművészeinek munkái sorakoznak a sokszínű tárlaton. litvániából például borostyánékszerek, disztárgyak, művészi bőrárak, festett textiliák érkeztek, a gruz művészek ötvösmunkákat, kerámiákat nagyméretű dekoratív szőnyeget küldtek. gazdag népművészeti gyűjteményt állítottak össze az észak-szocialista szovjet köztársaság egyes keleti iparművészei szóttesekből, modern bizsukból, a tadzsik mesterek színes markolat-diszű törökkel szerepelnek, turkméniát jurta-szőnyegek képviselik. válogathatnak és vásárolhatnak a tárlat látogatói litván mesterektől való rézkarcokat, linómetszeteket.

a kiállítás alkalmából budapestre érkezett m. bakuljeva, a szovjetunió művészeti alapjának exportigazgatója, művészettörténész, s az mti tudósítójának érdeklődésére elmondta, hogy a mostani bemutató viszonzásaképpen április végén moszkvában rendeznek magyar képző- és iparművészeti kiállítást, szintén vásárral egybekötve.

a csók-galériában április 22-ig tart az új kiállítás./mti/

..-

19.00-11

19.12.20

20.12.

- 72 -

bb. 77. új törvény készül a találmányok szabadalmi oltalmáról - együttes ülést tartott az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi, valamint ipari bizottsága

t pr/hné/gy/la

1969. április 11.

dr. gonda györgy elnökletével pénteken a parlament góbelin-teremben együttes ülést tartott az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi, valamint ipari bizottsága. a tanácskozásnak - amelyen részt vett kállai gyula, az országgyűlés elnöke is - már az országgyűlés soron következő ülészaka szolgáltatott témát: dr. kiss árpád miniszter, az országos műszaki-fejlesztési bizottság elnöke ismertette a képviselőkkel a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló új törvényjavaslatot, amely a tervek szerint hamarosan a plénum elé kerül.

elmondotta egyebek közt, hogy a találmányokra vonatkozó érvényes szabályozás alapja még ma is egy 1895-ben hozott törvény, illetve ennek különböző időkben kelt számtalan módosító jogszabálya. feltétlenül reformra szorul tehát a szabadalmi jog ma már szinte áttekinthetetlen tömege, hiszen szocialista társadalmunknak alapvető érdeke, hogy a találmányok kifejlesztését, hasznosítását a lehető leghatásosabban ösztönözze. ezt a célt hivatott megvalósítani - a találmányok jogi védelmének tökéletesítése, korszerűsítése révén - az új törvényjavaslat. a mielőbbi törvényalkotást számos érv, indok sürgeti, köztük nem utolsósorban az, hogy gazdasági rendszerünk átalakulása folytán gyökeresen megváltozott a szabadalmi jog szerepe. a találmányok zöme már nem egyéni produktum, az új megoldások nagy részét kutatóintézetek, vállalatok, szövetkezetek kollektívái dolgozzák ki.

az érvényes szabályozás elavultságát még szembetűnőbbé teszi az a tény, hogy magyarország a legutóbbi években csatlakozott az ipari tulajdon oltalmára létesült párizsi uniós egyezmény újabb szövegeihez. ez a nemzetközi kapcsolat, valamint az elmúlt évek társadalmi-gazdasági fejlődése csak hangsúlyozza az iparjogvédelem és ezen belül különösen a szabadalom megnövekedett szerepét. /magyarországon a szabadalmi bejelentések száma az elmúlt négy esztendőben az évi körülbelül 2 000-ről több mint 3 000-re nőtt./

/folyt. köv./
19.35/gy

- 73 -

1989. február

20.12.

bb. 77. /uj törvény készül... 1. folyt./ gy

dr. kiss árpád utalt arra is, hogy a tervezet többéves munka eredménye, s készítőinek számos olyan kérdésben kellett állástfoglalniuk, amelynek eldöntése hosszú évekre meghatározza a találmányi jog szerepét. így például el kellett dönteniük, hogy a törvényjavaslat a feltalálónak a találmánnyal összefüggő jogait szabályozza, vagy a találmányok szabadalmi oltalmának kérdéseit rendezze. határozniuk kellett abban is, indokolt-e a növényfajták szabadalmi oltalmát fenntartani, vagy célszerűbb azt a növényfajták állami minősítésének rendszerével helyettesíteni.

a referátumot követően élénk vita alakult ki. a képviselők hozzászólásai egyöntetűen azt bizonyították, hogy az új törvényjavaslat választ talált minden, korábban vitatott problémára, s majdani alkalmazása lényegesen megkönnyíti a szabadalmi ügyekben eljáró szervek dolgát. mindamellett elhangzott jónéhány módosító javaslat is. megfogalmazódott az a vélemény, hogy helyes lenne, ha a törvényjavaslat nemcsak a növényfajták szabadalmi oltalmáról rendelkezne, hanem kiterjedne az állat-genetikai eredmények védelmére is. vita alakult ki azzal kapcsolatban, hogy a törvényjavaslat a szolgálati találmányok hasznosításával kapcsolatos döntési jogot a munkáltatónak, vagy a feltalálónak biztosítsa.

a hozzászólások örvendetes tényként említették, hogy a törvényjavaslat arról is gondoskodik: a budapesti fővárosi bíróság három hivatásos bíróból álló tanácsában két tagnak felsőfoku műszaki, vagy ezzel egyenértékű szakképesítéssel kell rendelkeznie. elhangzott olyan javaslat is, hogy hasonló összetételben dolgozzanak ezentúl a legfelsőbb bíróság szabadalmi ügyekben döntő tanácsai is, ezt azonban a képviselők végül elvetették, mert az eljáráshoz szükséges műszaki mérlegelés amúgyis a bevont szakértők dolga. egy képviselő azt tette szóvá: az illetékesek találják meg a módját annak - ha a törvényjavaslatban nem, úgy végrehajtási utasításban -, hogy a fiatal műszakiak kezdeményező készségét bizonyos anyagi előnynyújtással szorgalmazzák. a vita során szó esett az előhasználati jog értelmezéséről, a szabadalmastársi viszony különböző hatásairól, illetve a visszaélések megelőzésének lehetőségeiről.

/folyt. köv./
19.40/gy
1944. júl.

- 74 -

bb. 77. /uj törvény készül... 2. folyt./ gy

a vitában kifejtette véleményét dr. katona zoltán, a legfőbb ügyész első helyettese, dr. szilbereky jeno igazságügyminiszterhelyettes, tasnádi emil, az országos találmányi hivatal elnöke, s hozzászólt horváth istván, inokai jános, marton jános, dr. mátyai pál, dr. sályi istván, símegi jános, szöke antal és dr. varga pálné országgyűlési képviselő./mti/

..

bb. 78. időjárásjelentés

hné/gy/la

1969. április 11.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken este:

felhős, enyhe idő

várható időjárás szombaton estig: nyugat felől felhőátvonulások, elsősorban nyugaton és északon kisebb esők. időnként megélemlülő nyugati, északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 15-20 fok között./mti/

..

bb. 79. külföldi tudósvendégek budapestben

i tf/1/gy/la

1969. április 11.

a kulturális kapcsolatok intézetének vendégeként több külföldi tudós érkezett fővárosunkba.

sir eric wyntam white londoni és michael caser oxfordi egyetemi tanár az ősszel londonban összeülő nemzetközi közgazdász-kollokvium előkészítéséről tárgyal budapestben. pénteken fogadta az angol vendégeket dr. bognár józsef professzor, a kki elnöke és dr. vajda imre professzor.

/folyt. köv./

19.45/gy

1970. júl.

- 75 -

bb. 79. / külföldi tudósvendégek... folyt./ gy

baráti látogatásra érkezett budapestre - a kki elnökének meghívására - dr. paul wandel professzor, az ndk népek barátságaligájának elnöke és ernst räder, a külföldi kulturális kapcsolatok társaságának helyettes titkára. egy hónapot tölt hazánkban k.m. khanna indiai fizikus, a díbrugarhi egyetem tanszékvezetője, aki a magyar elméleti fizikai kutatók eredményeivel kíván megismerkedni. egy másik indiai vendég, dr. p.k. ghosh, a bombay-i egyetem pszichológiai tanszékének docense a magyar tudományos akadémia pszichológiai intézetében tanulmányozza az igazgatáspszichológia magyarországi helyzetét./mti/

..

bb. 24. megkezdődött.... 11. folyt./ gy

a szünet után nemeslaki tivadarának, a vasas szakszervezet főtitkárának elnökletével folytatódott az ülés.

a pénteki tanácskozási nap utolsó felszólalójaként kádár jános, az mszp központi bizottságának első titkára mondott beszédet.

kádár jános nagy tapssal fogadott beszéde után az elnök bejelentette, hogy a szocialista brigádvezetők országos tanácskozása szombaton reggel 9 órakor folytatja munkáját.

x x x

a magyar rádió és a televízió péntek este hangversenyt adott a szocialista brigádvezetők országos tanácskozása résztvevőinek tiszteletére./mti/

..

19.55/gy

- 76 -

2002

M.T.I.

Adja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-430, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. április 12.

bb. 1. magyar ötvöstárgyak a collegium hungaricumban

1 tf/hné/11 la

1969. április 12.

a magyar kultúra bécsifórumán, a collegium hungaricumban április 16-án ötvös- és textilművészetünket bemutató kiállítás nyílik, 30 alkotó anyagából. 17-én tudományos előadást rendeznek a magyar mezőgazdálkodás és a vele kapcsolatos műszeres analitika témájáról. meghívott vendégek: dr. pungor ernő, a veszprémi vegyipari egyetem professzora, dr. hargittai lászló, a budapesti kertészeti főiskola tanára és dr. györgy károlyné, a kertészeti kutató intézet munkatársa. a rendezvényhez kapcsolódóan a radelkisz műszerkiállítás mutat be több magyar szabadalmat. 24-én „a budapesti rádió, mint a collegium hungaricum vendége, címmel lesz műsoros est a magyar rádió osztrák szekciójának rendezésében. a műsorban közreműködnek - a szekció munkatársain kívül - ráda: imre kiváló művész, lászló margit operaénekesnő, valamint szepei györgy, fábián imre és paulínyi zoltán. a hónap utolsó napján juhász ferenc, az ötvös loránd tudományegyetem pedagógiai tanszékének docense tart előadást a collegium hungaricumban a magyarországi felnőtt-oktatás helyzetéről./mti/

..

bb. 2. mohácson járt az utolsó török városparancsnok kései utóda

vid ké/11 la

1969. április 12.

különös vendég járt mohácson: egy szarajevói építész-mérnök, akinek egyik őse a mohácsi török városparancsnok volt.
/folyt.köv./

2002

- 1 -